

KURUMSAL YÖNETİM UYGULAMA ANKETİ SONUÇLARI

(HİSSE SENETLERİ İMKB'DE İŞLEM GÖREN
ŞİRKETLERE UYGULANMIŞTIR)

SERMAYE PİYASASI KURULU

Kasım 2004

YÖNETİCİ ÖZETİ

Sermaye Piyasası Kurulu tarafından 4 Temmuz 2003 tarihinde onaylanarak kamuya duyurulan Kurumsal Yönetim İlkeleri, şirketlerimizin faaliyetlerini uluslararası standartlarda sürdürebilmelerine ve böylece daha etkin ve şeffaf bir yönetim anlayışıyla uluslararası finans kaynaklarından daha rahat ve ucuz maliyetle faydalanabilmelerine yönelik bir yönetim anlayışı getirmeyi hedeflemektedir. Dünyadaki gelişmeye paralel olarak şirketlerimiz de kurumsal yönetim konusunda bir takım çalışmalarda bulunuyor olsa da, uygulanması ihtiyari olan Kurumsal Yönetim İlkelerinden şirketlerimizin haberdar olmalarını sağlamak ve şirketlerimizin kurumsal yönetimin neresinde olduklarını anlayabilmek amacıyla hisse senetleri İMKB’de işlem gören şirketlere yönelik olarak Kurumsal Yönetim Uygulama Anketi yapılmıştır.

Hisse senetleri İMKB’de işlem gören 303 şirkete 26.07.2004 tarihinde e-mail aracılığı ile gönderilen ankete 249 şirket cevap vermiştir. Bu cevapların 248’i değerlendirmelerde kullanılmıştır. İMKB-30 endeksine dahil şirketlerin ise 26’sı anketi doldurarak Kurulumuza iletmiştir.

Anket sonuçları değerlendirildiğinde aşağıdaki hususlar öne çıkmaktadır:

I. Pay Sahipleri

- 1) Kurumsal Yönetim anlayışı bakımından son derece önemli olan “pay sahipleri ile ilişkiler birimi”nin şirketlerin %50’si tarafından oluşturulduğu görülmektedir. İMKB 30 Endeksine dahil olan şirketler arasında ise bu oran %81’e çıkmaktadır.
- 2) Şirketlerin genel olarak pay devrini kısıtlayıcı uygulamalara gitmedikleri anlaşılmaktadır. Esas sözleşmede pay devrine çeşitli şartlar getirilmesinin şirketlerin %23’ünde sözkonusu olduğu görülmüştür. Oran biraz daha fazla (% 27) olmakla birlikte, bu durum İMKB 30 Endeksine dahil şirketler için de geçerlidir.
- 3) Şirketlerin çoğunluğunun kamuya açıklanmış bir kar dağıtım politikası olmadığı görülmektedir (%75). Kar dağıtım politikası olan 61 şirketin 16’sı İMKB 30 Endeksine dahil olup, kar dağıtım politikasına sahip olma oranı İMKB 30 Endeksine dahil şirketler arasında %61’e çıkmaktadır.
- 4) Şirketlerde en yaygın olarak ortaya çıkan imtiyaz şeklinin yönetim kurulu üyeliğine aday gösterme imtiyazı (%42) olduğu görülmektedir. Bunu oy hakkında imtiyaz (%21) ve denetim kuruluna aday göstermede imtiyaz (%18) takip etmektedir. İmtiyaz şekilleri bakımından İMKB 30 Endeksine dahil olan şirketlerle diğer şirketler arasında kayda değer bir farklılık olmadığı söylenebilmekle birlikte, yönetim kuruluna aday gösterme

imtiyazını, İMKB 30 Endeks şirketlerinin belirgin şekilde daha az tanıdıkları (%19) görülmektedir.

II. Kamuyu Aydınlatma Esasları

- 1) Şirketlerin büyük oranda kamuyu aydınlatmadan sorumlu ve imza yetkisini haiz iki yöneticisi bulunmaktadır (%97). Ancak münhasıran kamuyu aydınlatma ile görevli personel istihdamı konusunda bu oran %68'e düşmektedir.
- 2) Şirketlerin %77'si yönetim kurulu tarafından hazırlanarak genel kurulda pay sahiplerinin onayına sunulan "Bilgilendirme Politikası"na sahip değildir.
- 3) Şirketlerin sadece %31'i faaliyet raporlarında Kurumsal Yönetim İlkelerine uyup uymadıkları konusunda bir bilgi vermektedir. Bu oran İMKB-30 şirketleri için %42'ye çıkmaktadır.
- 4) Şirketlerin önemli bir kısmı (%84) kendilerine ait internet sitelerine sahiptir. Ancak internet sitesinin kamuyu aydınlatma konusunda kullanımında büyük eksikliklere rastlanılmaktadır.
- 5) Şirketlerin sadece %36'sı dolaylı ortaklıktan arındırılmış gerçek kişi nihai ortaklarını kamuya açıklamaktadır.
- 6) Kilit yöneticiler ile önemli ortakların hisse senetleri ile ilgili yapmış oldukları işlemleri kamuya açıklayan şirketlerin oranı %71, grup içi ticari – ticari olmayan ilişkileri kamuya duyuran şirketlerin oranı ise %68 olarak belirlenmiştir.
- 7) Faaliyet raporlarında istenilen standarda ulaşamamıştır. İMKB-30 endeksine dahil olan şirketlerin faaliyet raporlarında daha fazla bilgiye yer verilmesine rağmen genel olarak şirketlerin faaliyet raporlarında yer alması gereken bilgilerin yarısından fazlası pek çok şirketin faaliyet raporunda yer almamaktadır.

III. Menfaat Sahipleri

- 1) Şirketlerin menfaat sahiplerinin haklarının korunmasına ilişkin olarak politika ve prosedür belirleme konusunda genel olarak iyi düzeyde olduğu ve özellikle; çalışanlar, müşteriler, pay sahipleri ve alacaklılar konusunda şirketlerin yaklaşık yarısının belirlenmiş politika ve prosedürleri olduğu görülmektedir.
- 2) Çalışanlarının şirket yönetimine katılmasını destekleyici mekanizmalar oluşturulması sorusuna, şirketlerin yarısından fazlasının (%56) evet cevabı verdiği görülmektedir. Bu kriter dikkate alındığında İMKB 30 Endeksi kapsamındaki şirketler (%57) ile diğer şirketler arasında bir farklılık olmadığı görülmektedir.
- 3) Çalışanların bilgi, beceri ve görgülerini artırmalarına yönelik eğitim planları ve politikaları oluşturma konusuna şirketlerin neredeyse tamamının (%82) büyük önem verdiği görülmektedir. İMKB 30 Endeksi kapsamındaki şirketlerde bu oran %100'e çıkmıştır.

- 4) Sosyal sorumluluk konusunda kamuya açıklanmış politikaları olup olmadığı şeklindeki soruya verilen cevaplardaki evet oranının %23'te kalması, şirketlerin henüz sosyal sorumluluk kavramının bilincinde olmadıklarını göstermektedir.

IV. Yönetim Kurulu

- 1) Hisse senetleri İMKB'de işlem gören şirketlerimizin yalnızca %50'si yönetim kurulu tarafından kamuya açıklanmış misyon/vizyona sahiptir. Bu oran İMKB-30 endeksine dahil olan şirketlerde %69'a kadar çıkmakla birlikte %31'inin bu ilkeye uyum sağlamaması önemli bir eksikliklerdir.
- 2) Yönetim kurulu tarafından oluşturulan risk yönetim ve iç kontrol mekanizmasına tüm şirketlerin %52'si sahipken bu oran İMKB-30 şirketleri için %69'a çıkmaktadır.
- 3) Şirket ve çalışanları için etik kuralları oluşturan şirketlerin oranı tüm şirketlerde %56, İMKB-30 şirketlerinde %65'tir. Ancak bu kuralları açıklayan şirketlerin oranı tüm şirketlerde %11'de, İMKB-30 şirketlerinde ise %19'da kalmıştır.
- 4) Şirketlerin yaklaşık %50'si yöneticilerine şirket ile rekabet etme konusunda yasak getirmiştir.
- 5) Şirketlerin yalnızca %15'i yönetim kurulu üyelerinde bilgi, beceri, tecrübe ve eğitim bakımından bulunması gereken niteliklere esas sözleşmelerinde yer vermektedir.
- 6) Şirketlerin önemli çoğunluğu (İMKB-Tüm %78, İMKB-30 %88) yönetim kurulunda icrada görevli olan ve olmayan üyeye sahiptir.
- 7) Tüm şirketlerin %26'sında, İMKB-30 endeksine dahil olan şirketlerin ise %42'sinde yönetim kurulunda bağımsız üye bulunduğu ifade edilmektedir. Ancak, Kurumsal Yönetim İlkelerinde yer alan bağımsızlık kavramı ile ankete cevap veren şirketlerin bağımsızlık kavramı arasında farklılık olabileceği hususu dikkate alınmalıdır. Zira Kurumsal Yönetim İlkeleri uyarınca bağımsız üyelere ilişkin hükümler esas sözleşmede yer almalıdır. Şirketlerimiz tarafından bu konuda yukarıdaki oranlarda Kurul'a yapılmış bir başvuru bulunmamaktadır.
- 8) Şirketlerimizin büyük çoğunluğu yönetim kuruluna sağlanacak mali hakların tespitinde performansa göre ödüllendirme uygulamamaktadır (İMKB-Tüm %96, İMKB-30 %92).
- 9) Şirketlerimizin yalnızca %9'u (İMKB-30 şirketlerinin %23'ü) kurumsal yönetim komitesinin faaliyetlerini yerine getirirken takip edeceği prosedüre sahiptir.

KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİ UYGULAMA ANKETİ

Kurumsal yönetim kavramı, şirketlerin şeffaflık, adillik, hesap verebilirlik ve sorumluluk ilkeleri çerçevesinde faaliyet gösterebilmelerini sağlamaya yönelik, özellikle ABD’de yaşanan şirket skandalları sonrasında tüm dünyada gündeme gelen bir kavramdır.

Uluslararası düzeyde özellikle OECD tarafından 1999 yılında yayınlanan ve 2004 yılında revize edilen Kurumsal Yönetim İlkeleri, ülke düzenlemelerine referans olma açısından önemli bir yere sahiptir. Avrupa Birliği’nde de 2004 yılı içerisinde Kurumsal Yönetim Forumu kurulmuş, kurumsal yönetim açısından önemli tavsiye kararları ve direktif tasarımları yayınlanmıştır.

Ülkemizde Kurulumuz tarafından, birçok ülke düzenlemeleri incelenerek, başta 1999 yılında yayınlanan “OECD Kurumsal Yönetim İlkeleri” ve bu ilkelerin revizesine ilişkin taslak metin olmak üzere, dünyada benimsenmiş ve tavsiye edilen genel esaslar ile ülkemizin kendine özgü koşulları dikkate alınarak dünyadaki uygulamalara paralel bir yöntem izlenmiş ve 04.07.2003 tarih ve 35/835 sayılı Kurul Kararı ile onaylanan Kurumsal Yönetim İlkeleri yayınlanarak kamuya duyurulmuştur. Öncelikle halka açık anonim şirketler için hazırlanan İlkelerde yer alan prensiplerin kamuda veya özel sektörde faaliyet gösteren diğer anonim şirketler ve kuruluşlar tarafından da uygulanabileceği kamuya duyurulmuştur. Özellikle özelleştirme kapsamında bulunan kuruluşlarca ve bankalardan kredi talep eden şirketlerce bu İlkelerin uygulanması, bu şirketlerin verimliliğine önemli bir katkı sağlayacağından, özelleştirmeye ve bankacılık sektörüne önemli etkileri olabilecektir.

Kurumsal Yönetim İlkelerinde yer alan prensiplerin uygulanıp uygulanmaması isteğe bağlı bırakılmıştır. Ancak, bu İlkelerde yer alan prensiplerin uygulanıp uygulanmadığına; uygulanmadı ise buna ilişkin gerekçeli açıklamaya, bu prensiplere tam olarak uymama dolayısıyla meydana gelen çıkar çatışmalarına ve gelecekte şirketin yönetim uygulamalarında İlkelerde yer alan prensipler çerçevesinde bir değişiklik yapma planının olup olmadığına ilişkin açıklamaya, yıllık faaliyet raporunda yer verilmesi ve ayrıca kamuya açıklanması gerekmektedir. Kurumsal Yönetim İlkeleri’nde yer alan bu zorunluluk, 22.12.2003-26.12.2003 tarih ve 2003/62 sayılı Kurul Haftalık Bülteni aracılığı ile şirketlere bir kere daha hatırlatılmıştır.

İlkeler; pay sahipleri, kamuyu aydınlatma ve şeffaflık, menfaat sahipleri ve yönetim kurulu olmak üzere dört ana bölümden oluşmaktadır.

İlk bölümde, pay sahiplerinin hakları ve eşit işleme tabi olması konularındaki prensipler yer almaktadır. Bu bölümde, pay sahiplerinin bilgi alma ve inceleme hakkına, genel kurula katılım ve oy verme hakkına, kar payı alma hakkına ve azınlık haklarına ayrıntılı olarak yer

verilmekte, ayrıca pay sahipliğine ilişkin kayıtların sağlıklı olarak tutulması ve payların serbestçe devri ve satışı konuları ile pay sahiplerine eşit işlem ilkesi ele alınmaktadır.

İkinci bölümde, kamunun aydınlatılması ve şeffaflık kavramları ile ilgili prensipler yer almaktadır. Bu bölümde, kamuyu aydınlatma ilkesi çerçevesinde şirketlerin pay sahiplerine yönelik olarak bilgilendirme politikası kuralları oluşturmalarına ve bu kurallar bütününe sadık kalarak kamuyu aydınlatmalarına yönelik prensipler oluşturulmuş ayrıca, dünyadaki son güncel gelişmelere paralel olarak ülkemiz koşulları da göz önünde bulundurularak periyodik mali tablolar ve raporlarda yer alacak bilgiler bir standarda bağlanmış ve kamuya duyurulacak bilgiler, işlevsellik ön planda tutularak ayrıntılandırılmıştır.

Üçüncü bölüm, menfaat sahipleri ile ilgilidir. Menfaat sahibi, işletmenin hedeflerine ulaşmasında ve faaliyetlerinde ilgisi olan bir kimse, kurum veya çıkar grubu olarak tanımlanmaktadır. Şirketle ilgili menfaat sahipleri; pay sahipleri ile birlikte çalışanları, alacaklıları, müşterileri, tedarikçileri, sendikaları, çeşitli sivil toplum kuruluşlarını, Devleti ve hatta şirkete yatırım yapmayı düşünebilecek potansiyel tasarruf sahiplerini de içermektedir. Bu bölümde şirket ile menfaat sahipleri arasındaki ilişkilerin düzenlenmesine yönelik prensipler yer almaktadır.

Dördüncü bölümde ise, yönetim kurulunun fonksiyonu, görev ve sorumlulukları, faaliyetleri, oluşumu ile yönetim kuruluna sağlanan mali haklar ve yönetim kurulunun faaliyetlerinde yardımcı olmak üzere kurulacak komitelere ve yöneticilere ilişkin prensipler yer almaktadır.

İlkelere uyum sağlayan ve bunları kamuya duyuran hisse senetleri İMKB’de işlem gören şirketlerin hisse senetleri için yeni bir endeks oluşturulması gibi farklılaştırma yöntemleri üzerinde çalışmalar halen devam etmektedir. Mevcut durumda şirketlerimizin kurumsal yönetimin nerede olduğunu görmek amacıyla hisse senetleri İMKB’de işlem gören şirketlere anket gönderilmiştir (Ek/1). Anketin; şirketlerimizin kurumsal yönetim anlayışının neresinde olduğunu anlamak ve gelecek dönemlerde yapılacak çalışmalara temel oluşturmak gibi ana amaçlarının yanı sıra şirketlerimizi bu ilkelere haberdar etmek ve şirketlerimizin kurumsal yönetim konusunda daha fazla bilgilencmelerini sağlamak da diğer amaçlar arasında yer almaktadır.

Hisse senetleri İMKB’de işlem gören 303 şirkete ilk kez 26.07.2004 tarihinde e-mail aracılığı ile anket gönderilmiştir. Cevap alınamayan şirketlere 06.09.2004 tarihinde bir kez daha gönderilen ankete sonuncusu 27.10.2004 tarihinde olmak üzere 249 şirket cevap vermiştir (Ek/2). Bu cevapların 248’i değerlendirmelerde kullanılmıştır. İMKB-30 endeksine dahil şirketlerin ise 26’sı anketi doldurarak Kurulumuza iletmıştır.

Anket Kurumsal Yönetim İlkeleri’nde olduğu gibi 4 bölümden oluşmaktadır: Pay Sahipleri, Kamuyu Aydınlatma Esasları, Menfaat Sahipleri, Yönetim Kurulu. Anket, gerek tüm şirketler gerekse İMKB-30 endeksine dahil olan şirketler açısından ayrı ayrı değerlendirilmiştir.

BÖLÜM I – PAY SAHİPLERİ

1- İlkelerin Pay Sahipleri bölümünün 1.1.1. maddesinde “Pay sahiplerinin haklarının kullanılmasını kolaylaştırmak amacıyla yeterli sayıda personelden oluşan pay sahipleri ile ilişkiler birimi oluşturulur ve bu birimin başına doğrudan doğruya kurumsal yönetim komitesi başkanına bağlı, yetkili bir kişi atanır. Söz konusu birim pay sahipliği haklarının kullanımı konusunda faaliyet gösterir; yönetim kuruluna raporlama yapar ve yönetim kurulu ile pay sahipleri arasındaki iletişimi sağlar.” hükmü yer almakta, 1.1.2. bölümünde de bu birimin görevlerine yer verilmektedir.

Bu kapsamda şirketlere “**Şirkette pay sahipliği haklarının kullanımını kolaylaştırılmasını teminen pay sahipleri ile ilişkiler birimi bulunmakta mıdır?**” sorusu yöneltilmiştir. Alınan cevaplar aşağıda özetlenmektedir.

Cevap	Oran
Evet	%51,1
Hayır	%48,9

Pay sahiplerini koruma biriminin oluşturulma oranı İMKB 30 Endeksine dahil olan şirketler arasında %81'e çıkmaktadır.

2- İlkelerin Pay Sahipleri bölümünün 2.1.1. maddesinde “Pay sahipliği haklarının sağlıklı olarak kullanılabilmesi için gerekli olan bütün bilgiler pay sahiplerinin kullanımına sunulur. Bilgi, tam ve gerçeği dürüst bir biçimde yansıtacak şekilde zamanında ve özenli bir şekilde verilir” hükmü yer almakta, ayrıca 2.1.3. maddesinde şirketin bilgi verme yükümlülüğünün

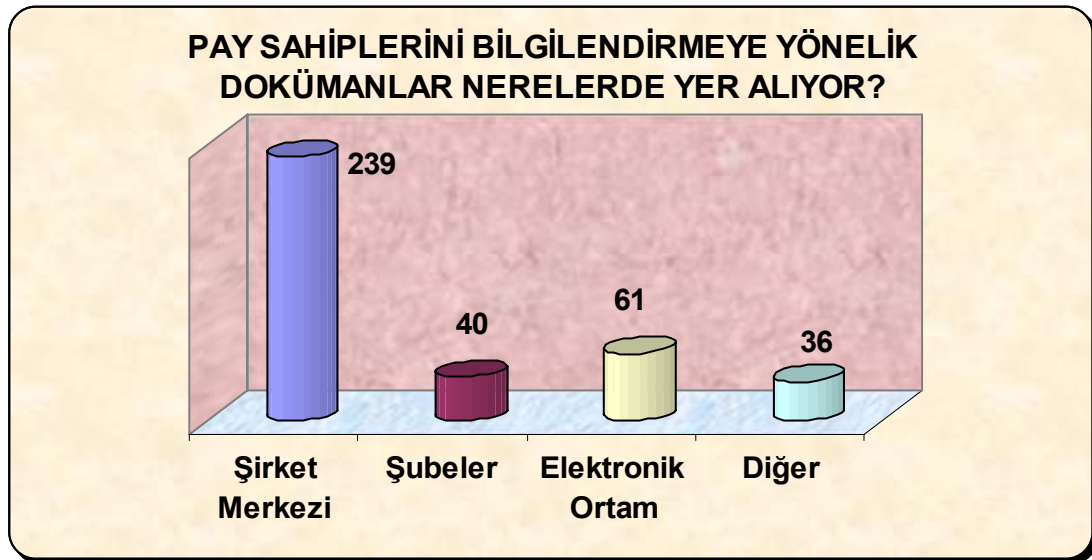
kapsamına, şirketin sermaye, yönetim veya denetim bakımından doğrudan veya dolaylı olarak ilişkili olduğu gerçek ya da tüzel kişiler ile şirket arasındaki hukuki ve ticari ilişkilerin de gireceği belirtilmiştir. Bölümün 2.1.4. , 2.1.5. ve 2.1.6.'ncı maddelerinde de pay sahiplerinin bilgi alma hakkının kapsamı belirlenmiştir. Bu kapsamda, şirketlerin yatırımcıların bilgilendirilmesine yönelik olarak günümüz teknolojik imkanlarından faydalanmaları amacıyla, 2.2. bölümünde “Pay sahiplerinin bilgi alma haklarının genişletilmesi amacıyla yönelik olarak, hakların kullanımını etkileyebilecek her türlü bilgi güncel olarak elektronik ortamda pay sahiplerinin kullanımına sunulur” hükmüne yer verilmiştir.

Bu kapsamda şirketlere “ **Yıllık faaliyet raporu, mali tablo ve raporlar, kar dağıtım önerisi, genel kurul gündem maddelerini içeren bilgilendirme dokümanı genel kurul toplantısı öncesinde aşağıda belirtilen yerlerden hangilerinde pay sahiplerinin incelemesine açık tutulmaktadır?**” sorusu yöneltilmiş ve aşağıdaki dört şık için cevap istenmiştir:

- a. Şirket Merkezi
- b. Şubeler
- c. Elektronik ortamda
- d. Diğer

Alınan cevaplar aşağıda özetlenmektedir.

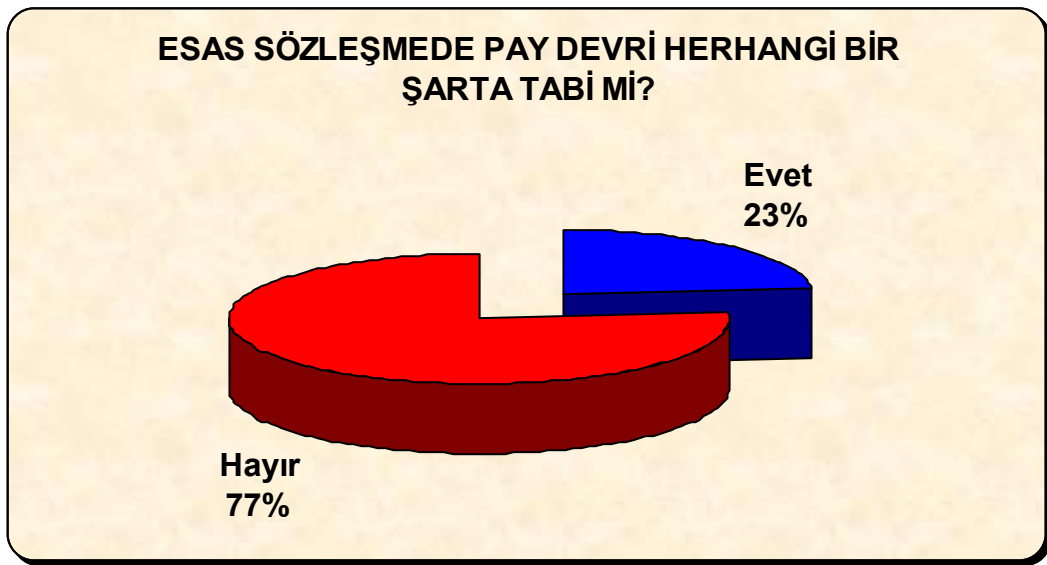
Cevap	Oran
Şirket Merkezi	%96,7
Şubeler	%16,2
Elektronik Ortam	%24,7
Diğer	%14,6

İMKB 30 Endeksi kapsamındaki şirketler arasında elektronik ortamı kullanma oranının ise %46'ya çıktığı görülmektedir.

3- İlkelerin Pay Sahipleri bölümünün 7'nci maddesinde “Pay sahiplerinin paylarını serbestçe devretmesini zorlaştıracı uygulamalardan kaçınılır. Esas sözleşmede pay devrini zorlaştıracı düzenlemelere yer verilmez” ifadesi yer almaktadır.

Bu kapsamda şirketlere **“Esas sözleşmede pay devri herhangi bir şarta tabi tutulmakta mıdır?”** sorusu yöneltilmiştir. Alınan cevaplar aşağıda özetlenmektedir.

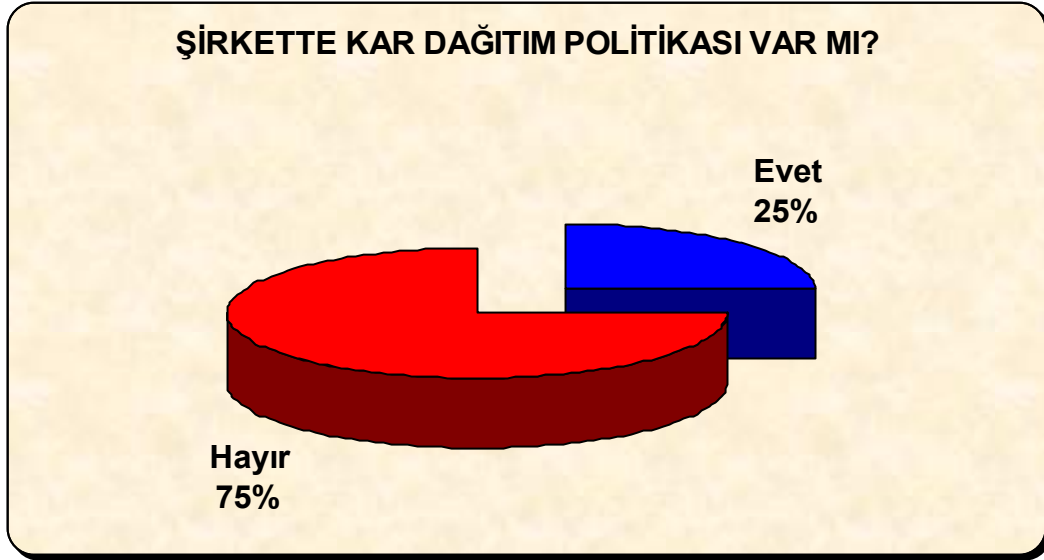
Cevap	Oran
Evet	%23,5
Hayır	%76,5

İMKB 30 Endeksine dahil şirketlerde soruya verilen evet cevabının oranı % 27 olmuştur.

4- İlkelerin Pay Sahipleri bölümünün 6.2. maddesinde “Şirketin belirli ve tutarlı bir kar dağıtım politikası olur ve kamuya açıklanır. Bu politika genel kurul toplantısında pay sahiplerinin bilgisine sunulur ve faaliyet raporunda, izahname ve sirkülerlerde yer alır.” hükmü yer almaktadır. 6.2.1. bölümünde kar dağıtım politikasında bulunması gereken asgari hususlar düzenlenmekte, 6.3. , 6.4. , 6.5. ve 6.6. bölümlerinde de kar dağıtımında özen gösterilmesi gereken hususlara yer verilmektedir.

Bu kapsamda şirketlere **“Yasal zorunluluk halleri hariç olmak üzere Şirkette kar dağıtım politikası var mıdır?”** sorusu yöneltilmiş ve cevabın evet olması durumunda söz konusu

politikanın ne zaman ve hangi kanalla pay sahiplerine duyurulmakta olduğu sorusunun cevaplanması istenmiştir. Alınan cevaplar aşağıda özetlenmektedir.

Cevap	Oran
Evet	%24,7
Hayır	%75,3

Kar dağıtım politikası olan 61 şirketin 16'sı İMKB 30 Endeksine dahil olup, kar dağıtım politikasına sahip olma oranı İMKB 30 Endeksine dahil şirketler arasında %61'e çıkmaktadır.

5- İlkelerin Pay Sahipleri bölümünün 4'üncü maddesinde şirketlerin imtiyazlı paylarına ilişkin prensiplere yer verilmiş; imtiyazlı pay sahiplerine, halka açık payların sahiplerinin yönetimde temsilini engelleyecek biçimde aday gösterme imtiyazı tanınamaması (4.5.1.), oy hakkında imtiyaz yaratılacaksa, imtiyazın basit ve anlaşılabilir olması, adi paylar ile imtiyazlı paylar arasında denge kurulmasını teminen, imtiyazlı grubun sermayedeki payının en fazla yüzde elli fazlası kadar oy imtiyazı olabileceği şeklinde bir hüküm esas sözleşmeye konması (4.5.2.) hususları düzenlenmiştir. Ayrıca, 5'inci bölümde azınlık haklarının kullandırılmasında azami özen gösterilmesine ilişkin çeşitli prensipler belirlenmiştir.

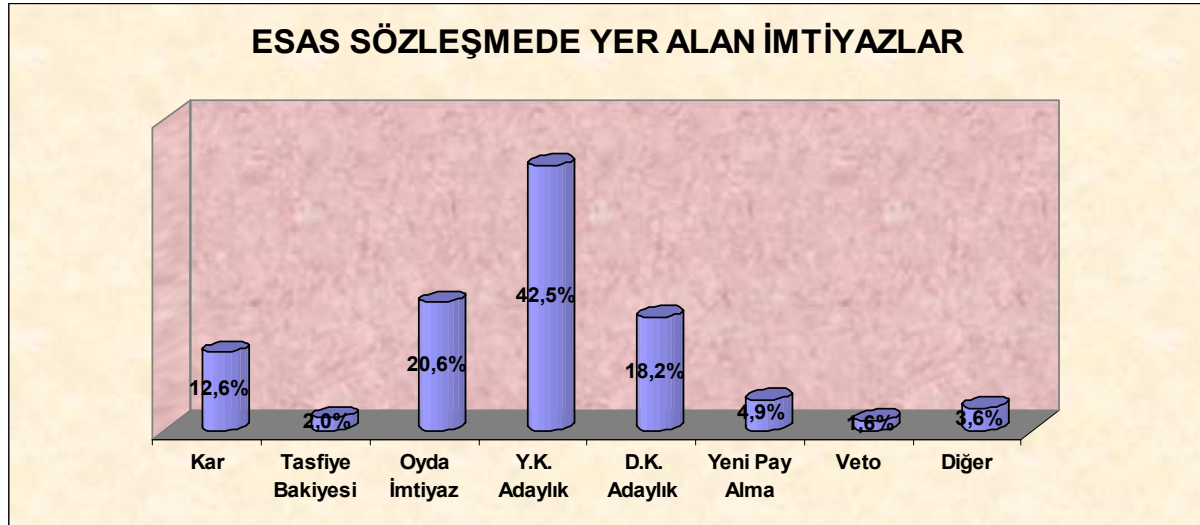
Bu kapsamda şirketlere **“Şirket esas sözleşmesinde aşağıda sıralanan imtiyazlardan hangileri bulunmaktadır?”** sorusu yöneltilmiş ve aşağıdaki seçeneklerin her biri için yanıt istenmiştir:

- a. Karda imtiyaz
- b. Tasfiye bakiyesinin dağıtılmasında imtiyaz

- c. Oyda imtiyaz
- d. Yönetim kuruluna aday göstermede imtiyaz
- e. Denetim kuruluna aday göstermede imtiyaz
- f. Yeni pay alma hakkında imtiyaz
- g. Veto hakkı kullanmada imtiyaz
- h. Diğer

Alınan cevaplar aşağıda özetlenmektedir.

Cevap	İMKB Şirketleri Oran	30 Endeks Şirketleri Oran
Karda imtiyaz	%12,5	%19,2
Tasfiye bakiyesinin dağıtılmasında imtiyaz	%2,0	%7,7
Oyda imtiyaz	%20,6	%15,3
Yönetim kuruluna aday göstermede imtiyaz	%42,5	%19,2
Denetim kuruluna aday göstermede imtiyaz	%18,2	%19,2
Yeni pay alma hakkında imtiyaz	%4,8	%11,5
Veto hakkı kullanmada imtiyaz	%1,6	%0
Diğer	%3,6	%3,8

İmtiyaz türleri bakımından İMKB 30 Endeksine dahil olan şirketlerle diğer şirketler arasında kayda değer bir farklılık olmadığı söylenebilecek olmakla birlikte, yönetim kuruluna aday gösterme imtiyazını, İMKB 30 Endeks şirketlerinin belirgin şekilde daha az tanıdıkları (%19,2) görülmektedir.

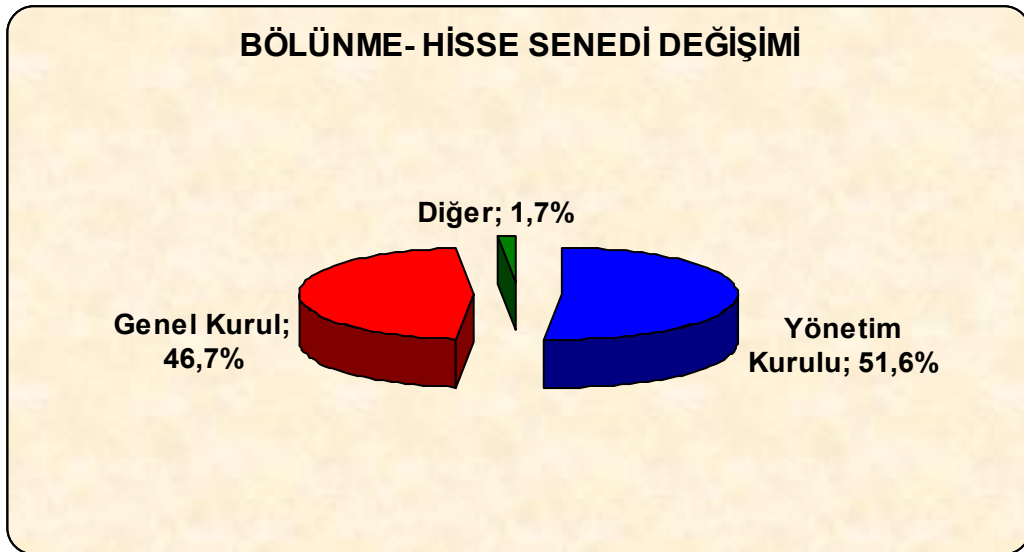
6- İlkelerin Pay Sahipleri bölümünün 3.6. maddesinde “Şirketin sermaye ve yönetim yapısı ile malvarlığında değişiklik meydana getiren bölünme ve hisse değişimi, önemli tutardaki maddi/maddi olmayan varlık alım/satımı, kiralanması veya kiraya verilmesi veya bağış ve

yardımda bulunulması ile üçüncü kişiler lehine kefalet, ipotek gibi teminat verilmesine ilişkin kararların genel kurulda alınması yönünde esas sözleşmeye hüküm konularak pay sahiplerinin genel kurulda bu tür kararlara katılmaları sağlanır.” hükmü yer almaktadır.

Bu kapsamda şirketlere “**Aşağıda belirtilen konular şirkette hangi organ tarafından karara bağlanmaktadır?**” sorusu yöneltilmiş ve aşağıdaki seçeneklerin her biri için yanıt istenmiştir:

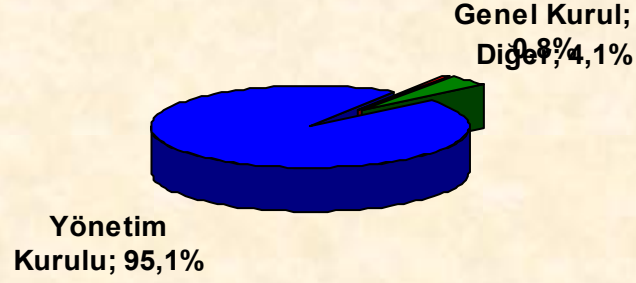
- a. Bölünme ve hisse değişimi
- b. Önemli tutarda maddi/maddi olmayan varlık;
 - Alım satımı
 - Kiralanması
 - Kiraya verilmesi
 - Bağışlanması
 - Bağış alınması
- c. Üçüncü kişiler lehine kefalet, ipotek gibi teminat verilmesi

Alınan cevaplar aşağıda özetlenmektedir.

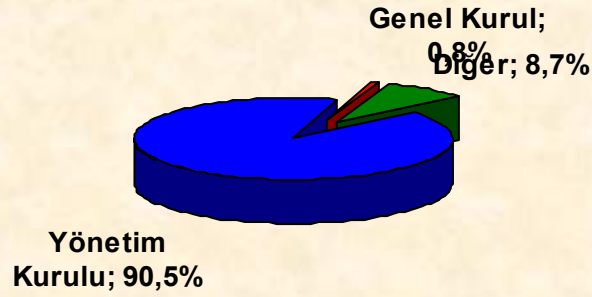
Cevap	Oran
Yönetim Kurulu	%51,6
Genel Kurul	%46,7
Diğer	%1,6

**ÖNEMLİ TUTARDA MADDİ/MADDİ OLMAYAN VARLIK
ALIM SATIMI**

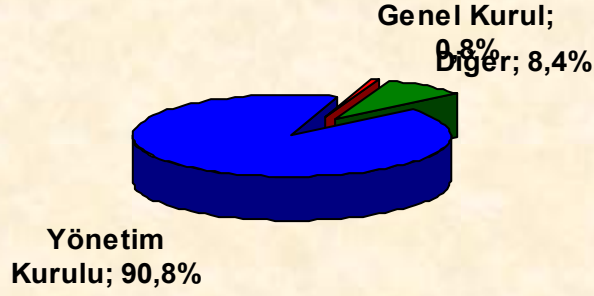
Cevap	Oran
Yönetim Kurulu	%95,1
Genel Kurul	%0,8
Diğer	%4,1

**ÖNEMLİ TUTARDA MADDİ/MADDİ OLMAYAN VARLIK
KİRALANMASI**

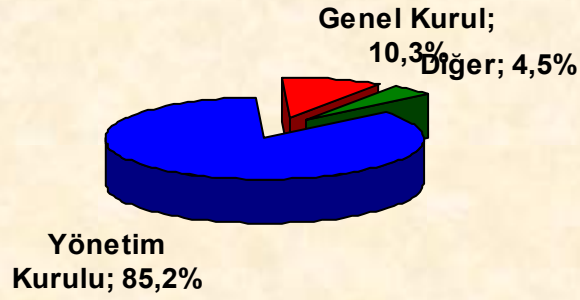
Cevap	Oran
Yönetim Kurulu	%90,5
Genel Kurul	%0,8
Diğer	%8,6

ÖNEMLİ TUTARDA MADDİ/MADDİ OLMAYAN VARLIK VERİLMESİ

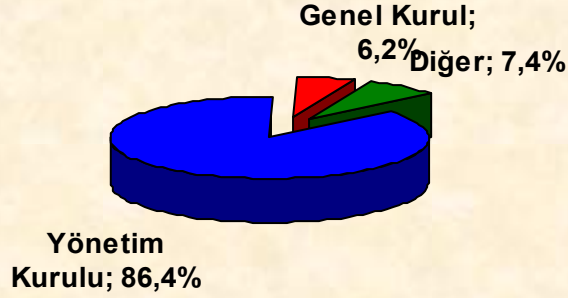
Cevap	Oran
Yönetim Kurulu	%90,8
Genel Kurul	%0,8
Diğer	%8,3

ÖNEMLİ TUTARDA MADDİ/MADDİ OLMAYAN VARLIK BAĞIŞLANMASI

Cevap	Oran
Yönetim Kurulu	%85,2
Genel Kurul	%10,3
Diğer	%4,5

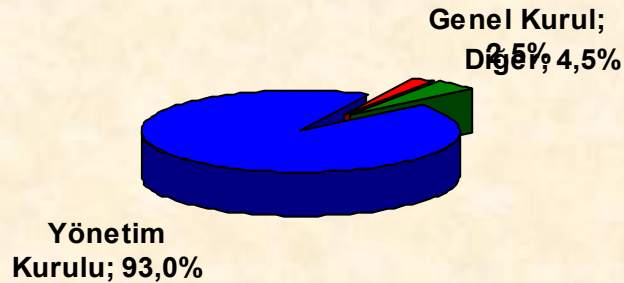
ÖNEMLİ TUTARDA MADDİ/MADDİ OLMAYAN VARLIK BAĞIŞ ALINMASI

Cevap	Oran
Yönetim Kurulu	%86,3
Genel Kurul	%6,2
Diğer	%7,4

Maddi veya maddi olmayan varlıklar ile ilgili olarak yapılan önemli tutardaki işlemler (alım satım, kiralama, kiraya verme, bağışlama, bağış alma) için şirketlerin tamamına yakının (yaklaşık %90) sadece yönetim kurulu kararı ile yetinmesi durumu İMKB 30 Endeksine dahil olan şirketler için de geçerli olmakta, bu şirketlerle diğer şirketler arasında sadece bağış yapılması durumuyla ilgili olarak kaydadeğer bir fark görülmekte, diğer şirketler için % 10,3 olan genel kurul kararı alma oranı, İMKB 30 Endeksi şirketlerinde %20'ye yükselmektedir.

ÜÇÜNCÜ KİŞİLER LEHİNE KEFALET, İPOTEK GİBİ TEMİNAT VERİLMESİ

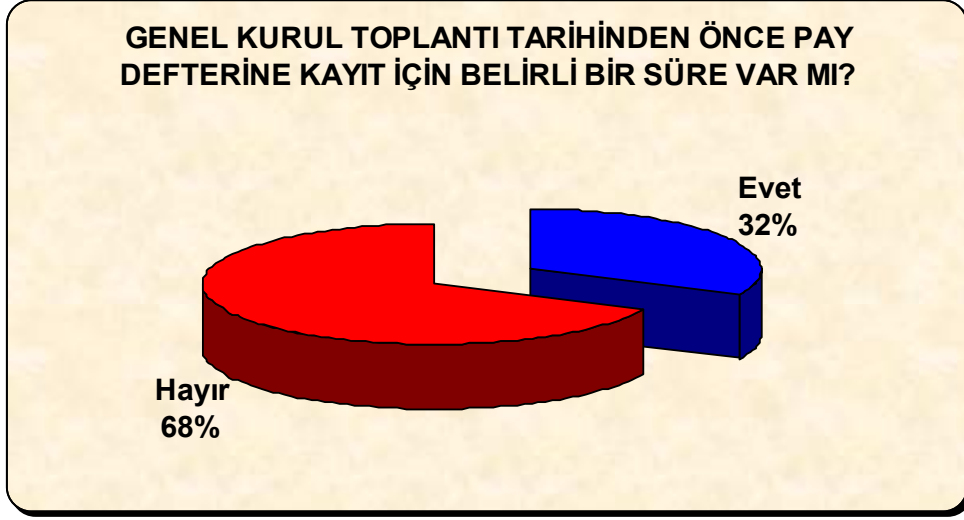

Cevap	Oran
Yönetim Kurulu	%93,0
Genel Kurul	%2,5
Diğer	%4,5

7- İlkelerin Pay Sahipleri bölümünün 3.1. maddesinde pay sahiplerinin genel kurula katılımının kolaylaştırılması, gerçek pay sahiplerinin katılımının sağlanması ve kendisini vekil vasıtasıyla temsil ettirecekler için elektronik ortamın sağlayacağı kolaylıklardan faydalanılmasına yönelik prensiplere yer verilmektedir.

Bu kapsamda şirketlere aşağıdaki sorular yöneltilmiştir:

Genel kurul toplantı tarihinden önce pay defterine kayıt için belirli bir süre öngörülüyor mu?

Cevap	Oran
Evet	%31,8
Hayır	%68,2

Genel kurul toplantılarına katılım için nama yazılı hisse senetlerini tevdi zorunluluğu var mıdır?

Cevap	Oran
Evet	%37,1
Hayır	%62,9

Vekâleten oy kullanımında, vekâletlerin şirkete tevdii için belirli bir süre aranıyor mu?

Cevap	Oran
Evet	%57,1
Hayır	%42,9

Değerlendirme:

Kurumsal Yönetim İlkelerinin Pay Sahipleri Bölümü ile ilgili olarak şirketlere yöneltilen sorulara verilen cevaplar değerlendirildiğinde aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

- 10) Kurumsal Yönetim anlayışı bakımından son derece önemli olan “pay sahipleri ile ilişkiler birimi”nin şirketlerin yarısı tarafından oluşturulduğu görülmektedir. İMKB 30 Endeksine dahil olan şirketler arasında ise bu oran %81’e çıkmaktadır.
- 11) Genel kurul toplantısı öncesinde, yıllık faaliyet raporu, mali tablo ve raporlar, kar dağıtım önerisi, genel kurul gündem maddelerini içeren bilgilendirme dokümanlarının genel olarak şirket merkezinde pay sahiplerinin bilgilendirilmesine açık tutulduğu(%97), şubelerde bulundurma oranının %16’da kaldığı, ayrıca, amaçlanan aksine şirketlerin sadece %25’inin (61 şirket) yatırımcıları bilgilendirme amaçlı olarak elektronik ortamı kullandıkları görülmektedir. İMKB 30 Endeksi kapsamındaki şirketlerde ise elektronik ortamı kullanma oranı %46’ya çıkmaktadır.
- 12) Şirketlerin genel olarak pay devrini kısıtlayıcı uygulamalara gitmedikleri, yani esas sözleşmede pay devrine çeşitli şartlar getirilmesinin şirketlerin %23’ünde söz konusu olduğu görülmüştür. Oran biraz daha fazla (% 27) olmakla birlikte, bu durum İMKB 30 Endeksine dahil şirketler için de geçerlidir.

- 13) Şirketlerin çoğunluğunun kamuya açıklanmış bir kar dağıtım politikası olmadığı görülmektedir (%75). Kar dağıtım politikası olan 61 şirketin 16'sı İMKB 30 Endeksine dahil olup, kar dağıtım politikasına sahip olma oranı İMKB 30 Endeksine dahil şirketler arasında %61'e çıkmaktadır.
- 14) Şirketlerde en yaygın olarak ortaya çıkan imtiyaz şeklinin yönetim kurulu üyeliğine aday gösterme imtiyazı (%42) olduğu görülmektedir. Bunu oy hakkında imtiyaz (%20,6) ve denetim kuruluna aday göstermede imtiyaz (%18,2) takip etmektedir. İmtiyaz şekilleri bakımından İMKB 30 Endeksine dahil olan şirketlerle diğer şirketler arasında kayda değer bir farklılık olmadığı söylenebilecek olmakla birlikte, yönetim kuruluna aday gösterme imtiyazını, İMKB 30 Endeks şirketlerinin belirgin şekilde daha az tanıdıkları (%19,2) görülmektedir.
- 15) Şirketlerin yaklaşık yarısının (%46,7) bölünme ve hisse değişimi işlemleri için genel kurul kararına başvurduğu, maddi veya maddi olmayan varlıkları ile ilgili olarak yapılan önemli tutardaki işlemler (alım satım, kiralama, kiraya verme, bağışlama, bağış alma) için ise şirketlerin tamamına yakının (yaklaşık %90) sadece yönetim kurulu kararı ile yetindiği görülmektedir. Şirketlerin maddi veya maddi olmayan varlıkları ile ilgili işlemlerinde benimsedikleri yaklaşımın, üçüncü kişiler lehine kefalet, ipotek gibi teminat verilmesi gibi işlemlerde de geçerli olduğu anlaşılmaktadır. Bu genellemeler İMKB 30 Endeksine dahil olan şirketler için de geçerli olmakta, bu şirketlerle diğer şirketler arasında sadece bağış yapılması durumuyla ilgili olarak kaydadeğer bir fark görülmekte ve bağış yapılması durumunda diğer şirketler için % 10,3 olan genel kurul kararı alma oranı, İMKB 30 Endeksi şirketlerinde %20'ye yükselmektedir.
- 16) Gerçek pay sahiplerinin genel kurula katılımını sağlamak bakımından önemli olan "genel kurul toplantısından makul bir süre öncesine kadar nama yazılı hisse senedi sahiplerinin pay defterine kaydedilmesi" şartını sağlayan şirketlerin oranı %32'dir. Bu oran İMKB 30 Endeksi kapsamındaki şirketlerde %38'e çıkmaktadır. Nama yazılı hisse senetlerinin tevdi zorunluluğu ise %37 oranında talep edilmekte, vekaleten oy kullanımında vekaletlerin şirkete tevdi için belirli bir süre öngören şirketlerin oranı ise %57 olmaktadır.

BÖLÜM II – KAMUYU AYDINLATMA VE ŞEFFAFLIK

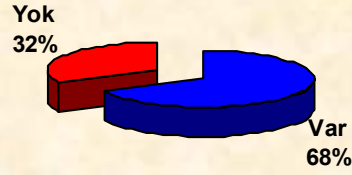
1- İlkelerin Kamuyu Aydınlatma Esasları ve Araçları başlıklı alt bölümünün 1.1. maddesinde kamuya açıklanacak bilgilerin, açıklamadan yararlanacak kişi ve kuruluşların karar vermelerine yardımcı olacak şekilde, zamanında, doğru, eksiksiz, anlaşılabilir, yorumlanabilir, düşük maliyetle kolay erişilebilir ve eşit bir biçimde kamunun kullanımına sunulması gerektiği hususu yer almaktadır. Bu ilkenin sağlanabilmesi için şirketlerin kamunun aydınlatılmasında yapılacak bildirimlerden sorumlu ve imza yetkisine haiz iki yöneticinin bulundurulması, ayrıca pay sahipleri ile ilişkiler biriminde çalışan bir personelin münhasıran kamuyu aydınlatma ile ilgili her türlü hususu gözetmek ve izlemek üzere görevlendirilmesi gerekmektedir.

Bu kapsamda şirketlere **kamunun aydınlatılmasında yapılacak bildirimlerden sorumlu ve imza yetkisine haiz iki yöneticiye sahip olup olmadıkları ve münhasıran kamuyu aydınlatma ile ilgili her türlü hususu gözetmek ve izlemek üzere bir personelin görevlendirilip görevlendirilmediği** soruları sorulmuştur. Alınan cevaplar aşağıda özetlenmektedir. İMKB-30 Endeksine dahil olan şirketlerin bu konuda ilkeler ile daha uyumlu olduğu gözlenmektedir.

Cevap	Oran
Var	%97,1
Yok	% 2,9

MÜNHASIRAN KAMUYU AYDINLATMA İLE İLGİLİ HUSUSU GÖZETMEK VE İZLEMEKLE GÖREVLİ PERSONEL VAR MI?

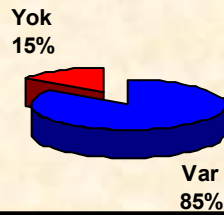
Cevap	Oran
Var	% 68,8
Yok	% 32,2

**BİLDİRİMLERDEN SORUMLU VE İMZA YETKİSİNİ HAİZ İKİ YÖNETİCİ VAR MI?
(İMKB-30 ENDEKSİNE DAHİL ŞİRKETLER)**

Cevap	Oran
Var	%100,0
Yok	%0,0

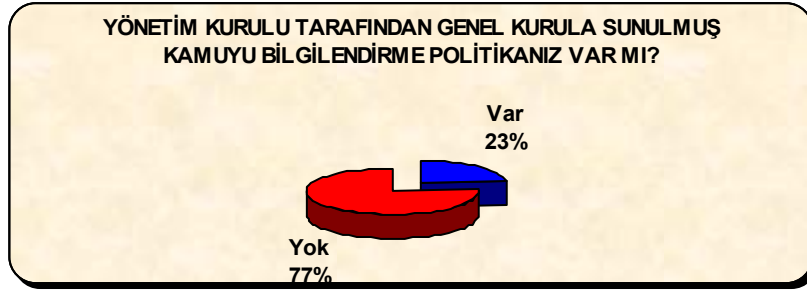
**MÜNHASIRAN KAMUYU AYDINLATMA İLE İLGİLİ HUSUSU GÖZETMEK VE İZLEMEKLE GÖREVLİ PERSONEL VAR MI?
(İMKB-30 ENDEKSİNE DAHİL ŞİRKETLER)**

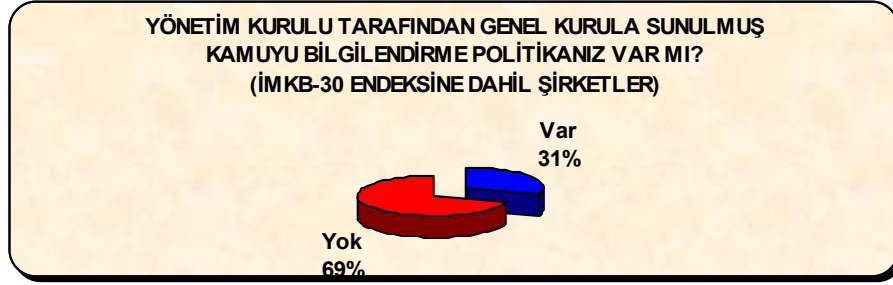
Cevap	Oran
Var	%84,6
Yok	%15,4

2- İlkelerin Kamuyu Aydınlatma Esasları ve Araçları başlıklı bölümünün 1.2. maddesinde kamunun aydınlatılması ile ilgili olarak şirketlerin bilgilendirme politikası oluşturması gerektiği hususu yer almaktadır. Bu ilkenin uygulaması ile ilgili olarak şirketlere, kamuya hangi bilgilerin açıklanacağı, bu bilgilerin ne şekilde ve hangi yollardan kamuya açıklanacağı gibi hususları içeren, yönetim kurulu tarafından hazırlanan ve genel kurulda pay

sahiplerinin bilgisine sunulan “Bilgilendirme Politikası”nın oluşturulup oluşturulmadığı sorusu yöneltilmiştir. Cevaplar aşağıda özetlenmektedir:

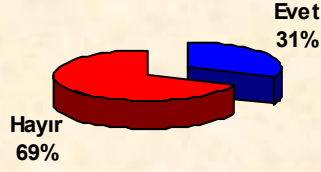
Cevap	Oran
Var	%23,3
Yok	%76,7

Cevap	Oran
Var	%30,8
Yok	%69,2

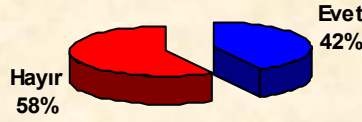
3- Kurumsal Yönetim İlkelerinin şirketler tarafından uygulanmasında, “Uygula, uygulamıyorsan açıkla” prensibi esas alınmaktadır. Dolayısı ile şirketlerin kurumsal yönetim ilkelerini uygulayıp uygulamadıkları, uyguluyorlar ise ne ölçüde başarılı oldukları konusunda kamuya açıklama yapmaları gerekmektedir. İşte bu esas temelinde İlkelerin bu bölümünde yönetim kurulunun, bu İlkelerde yer alan prensiplerin uygulanıp uygulanmadığını, uygulanmıyor ise gerekçesini ve bu prensiplere tam olarak uymama dolayısıyla meydana gelen çıkar çatışmalarına ilişkin bilgileri içeren tek taraflı irade beyanına ve varsa buna ilişkin uyum raporuna, yıllık faaliyet raporunda yer verilmesi gerektiği hususu yer almaktadır. Bu çerçevede **şirketlerin faaliyet raporlarında bu hususa yer verip vermedikleri** sorusu ankette yer almıştır. Şirketlerin sadece %31’i faaliyet raporlarında bu konuda bilgi yer aldığını belirtmektedir. Bu oran İMKB-30 endeksine dahil olan şirketlerde %42’ye çıkmaktadır. Cevaplar aşağıda özetlenmektedir:

**FAALİYET RAPORUNUZDA KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİNİN
UYGULANIP UYGULANMADIĞI HUSUSU YER ALMAKTA MIDIR?**

Cevap	Oran
Evet	%31,0
Hayır	%69,0

**FAALİYET RAPORUNUZDA KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİNİN
UYGULANIP UYGULANMADIĞI HUSUSU YER ALMAKTA MIDIR?
(İMKB-30 ENDEKSİNE DAHİL ŞİRKETLER)**

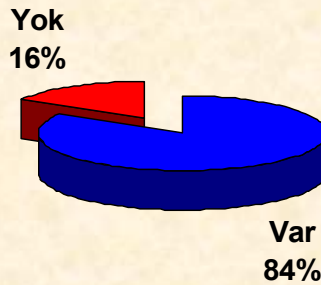

Cevap	Oran
Evet	%42,3
Hayır	%57,7

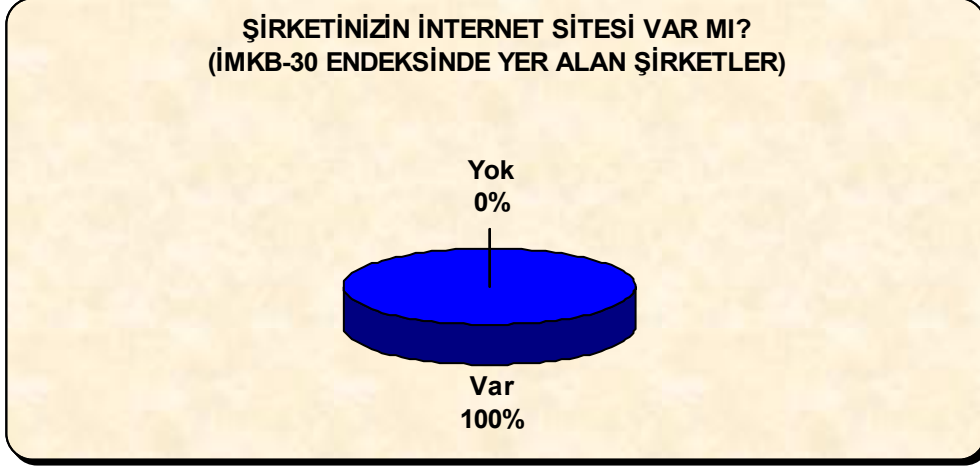
4- İlkelerin kamuyu aydınlatma ile ilgili bölümünün 1.11 maddesinde şirkete ait internet sitesinin kamuyu aydınlatmada aktif olarak kullanılması gerektiği yer almaktadır. Bu sitede öncelikle yer alması gereken asgari bilgiler de bu madde devamında sayılmaktadır.

Ankette konu ile ilgili olarak **şirketlerin internet sitelerinin bulunup bulunmadığı ve İlkelerde öncelikli olarak yer alması gereken bilgilerin bu sitede yer alıp almadığı** soruları yöneltilmiştir. Cevaplar bütün şirketler ve İMKB-30 endeksine dahil olan şirketler için ayrı ayrı değerlendirilmiştir. Verilen cevaplar aşağıda özetlenmektedir.

**ŞİRKETİNİZİN İNTERNET SİTESİ VAR MI?
(BÜTÜN ŞİRKETLER)**

Cevap	Oran
Var	%83,7
Yok	%16,3

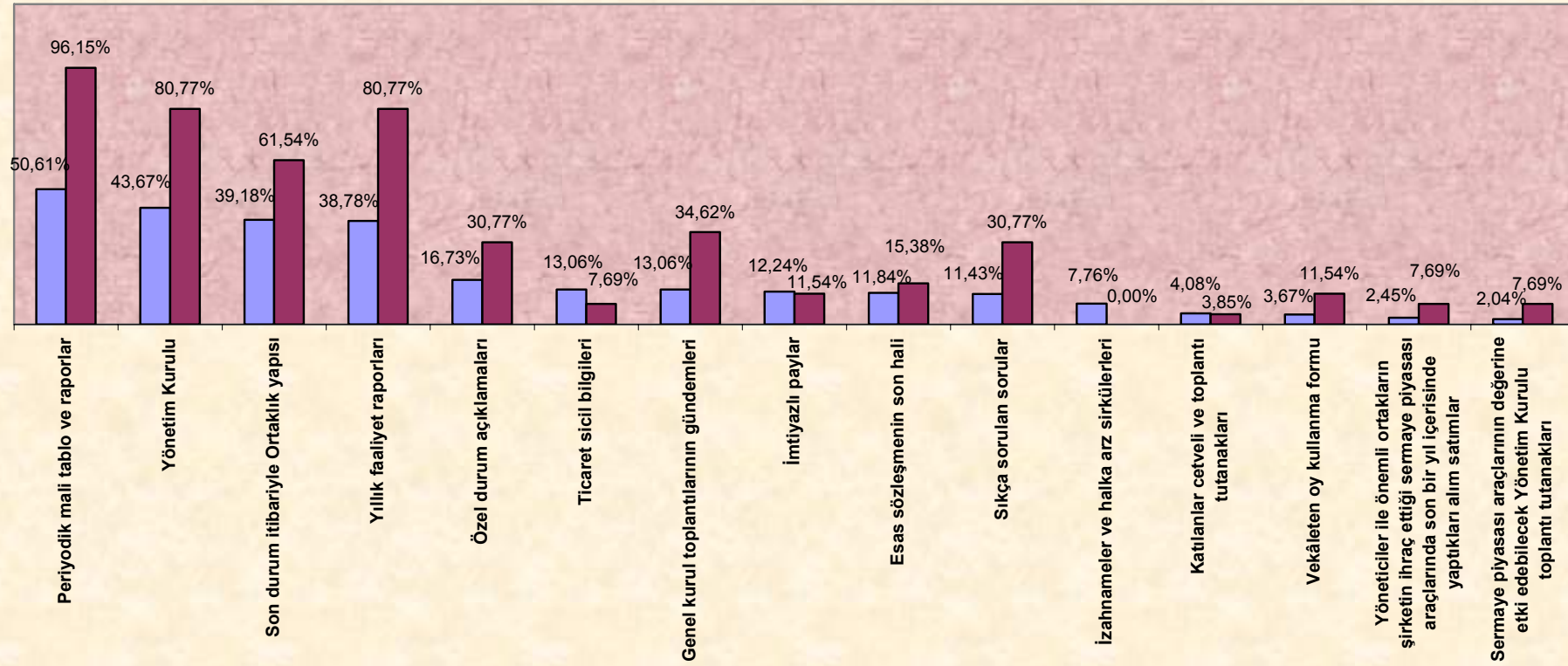

Cevap	Oran
Var	%100,0
Yok	%0,0

Grafiklerden anlaşıldığı üzere şirketlerin internet sitelerinin bulunup bulunmadığına ilişkin olarak verilen cevapların bütün şirketler ve İMKB-30 endeksine dahil olan şirketler açısından değerlendirilmesi sonucunda İMKB-30 endeksine dahil olan şirketlerin tamamı kendi internet sitelerine sahipken bütün şirketler değerlendirildiğinde şirketlerin %16'sının internet sitesine sahip olmadığı anlaşılmaktadır. Diğer taraftan İMKB-30 endeksine dahil olan şirketlerin internet sitelerinde kurumsal yönetim açısından önemli olan bilgilere yer verme oranlarının da oldukça değiştiği tespit edilmiştir. İMKB-30 Endeksine dahil olan şirketler büyük oranda periyodik mali tablolara (%96), yönetim kurulu (%81) ve ortaklık yapısına (%62) ilişkin bilgilere ve faaliyet raporlarına (%81) yer vermektedir. Diğer taraftan bütün şirketler açısında bir değerlendirme yapıldığında bu bilgilerden sadece periyodik mali tablolara şirketlerin %50'sinden fazlasının yer verdiği, diğer bilgilere yer verilme oranlarının ise %50'nin altında kaldığı tespit edilmiştir.

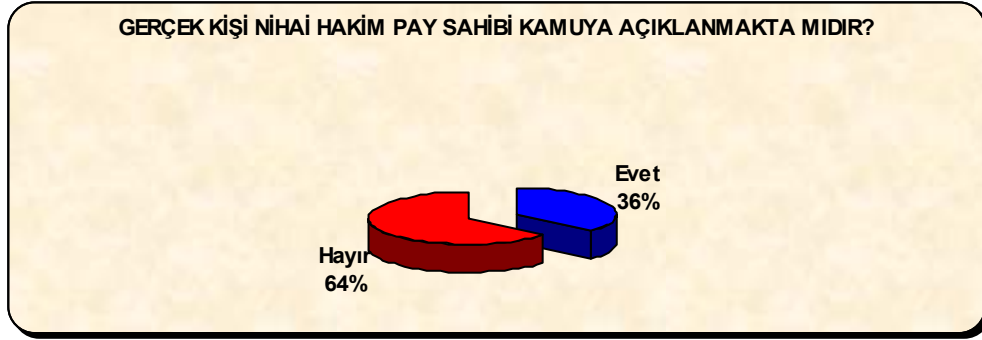
KURUMSAL YÖNETİM İLE İLGİLİ BİLGİLERİN ŞİRKETLERİN İNTERNET SİTELERİNDE BULUNMA YÜZDELERİ

■ Bütün Şirketler ■ İMKB-30

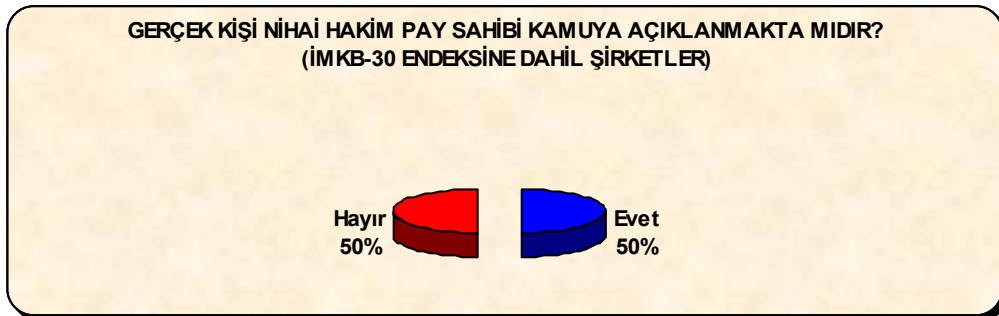

5- İlkelerin Kamuyu Aydınlatma Esasları ve Şeffaflık bölümünün “Şirket ile Pay Sahipleri, Yönetim Kurulu Üyeleri ve Yöneticiler Arasındaki İlişkilerin Kamuya Açıklanması” başlıklı 2’nci alt bölümünde şirket yöneticileri ile önemli pay sahiplerinin şirket ile olan ilişkilerinin kamuya açıklanmasına ilişkin esaslar belirlenmektedir.

Bu bölümde yer alan 2.2. maddesinde “Şirketin gerçek kişi nihai hakim pay sahibi/sahipleri dolaylı ve karşılıklı iştirak ilişkilerinden arındırılmak sureti ile kamuya açıklanır. Şirketin ortaklık yapısı, sadece gerçek kişi pay sahiplerinin isimlerinin, pay miktarı ve oranları ile hangi grup paya sahip olduklarına ilişkin bilgilerin yer aldığı bir tablo haline getirilir ve bu tabloya faaliyet raporunda ve mali tablo dipnotlarında yer verilir” ilkesi yer almaktadır. Bu ilkenin uygulanıp uygulanmadığına ilişkin olarak **gerçek kişi nihai hakim pay sahibinin kamuya açıklanıp açıklanmadığı** sorusuna verilen cevaplar aşağıdaki tablolarda özetlenmektedir. Görüldüğü üzere Bu ilkeye tüm şirketlerin %36’sı uygun hareket ederken İMKB-30 endeksine dahil olan şirketlerin %50’si bu ortakları kamuya duyurduklarını ifade etmişlerdir. :

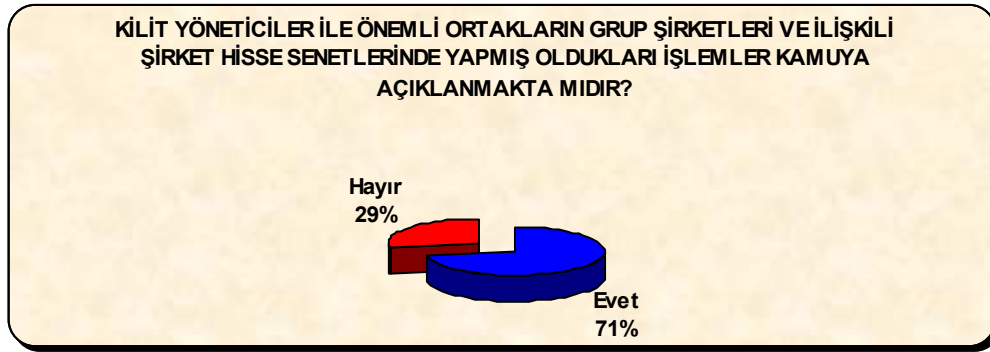

Cevap	Oran
Evet	% 36,3
Hayır	% 63,7

Cevap	Oran
Evet	% 50,0
Hayır	% 50,0

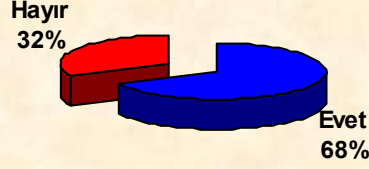
6- Yine İlkelerin bu bölümünde yer alan 2.4. maddesinde “Şirketin Yönetim Kurulu üyeleri, yöneticiler ve şirket sermayesinin doğrudan ya da dolaylı olarak en az %5’ine sahip olan pay sahipleri; pay sahibi olduğu grup şirketleri ile grup şirketi olmamakla beraber, şirketin önemli miktarda ticari ilişki içerisinde bulunduğu şirketlerin sermaye piyasası araçlarında gerçekleştirdikleri alım ve satım işlemlerini derhal kamuya açıklarlar.” prensibi yer almaktadır. Bu doğrultuda şirketlere yöneltilen soruya verilen cevaplar aşağıda özetlenmektedir: Bu ilkeye uyum derecesinin İMKB-30 endeksine dahil olan şirketler açısından değerlendirilmesi sonucunda önemli bir farklılığa rastlanılmamıştır.

Cevap	Oran (%)
Evet	% 71,4
Hayır	% 28,6

7- Yukarıdaki ilke ile benzer olan ancak bu defa ticari ve ticari olmayan ilişkilerin sorgulandığı 2.5. maddesinde “Yönetim Kurulu üyelerinin, yöneticilerin ve şirket sermayesinin doğrudan ya da dolaylı olarak en az %5’ine sahip olan pay sahiplerinin, sermayesinin %5’inden fazlasına sahip olduğu veya bu orana bağlı kalmaksızın, yönetim kontrolünü elinde bulundurduğu veya yönetiminde etkisinin olduğu şirketlerle şirket arasındaki ticari ve ticari olmayan iş ve işlemler kamuya açıklanır.” İlkesi yer almaktadır. Bu konunun irdelendiği soruya verilen cevaplar aşağıda özetlenmiştir. Bu ilkeye uyum derecesinin İMKB-30 endeksine dahil olan şirketler açısından değerlendirilmesi sonucunda önemli bir farklılığa rastlanılmamıştır:

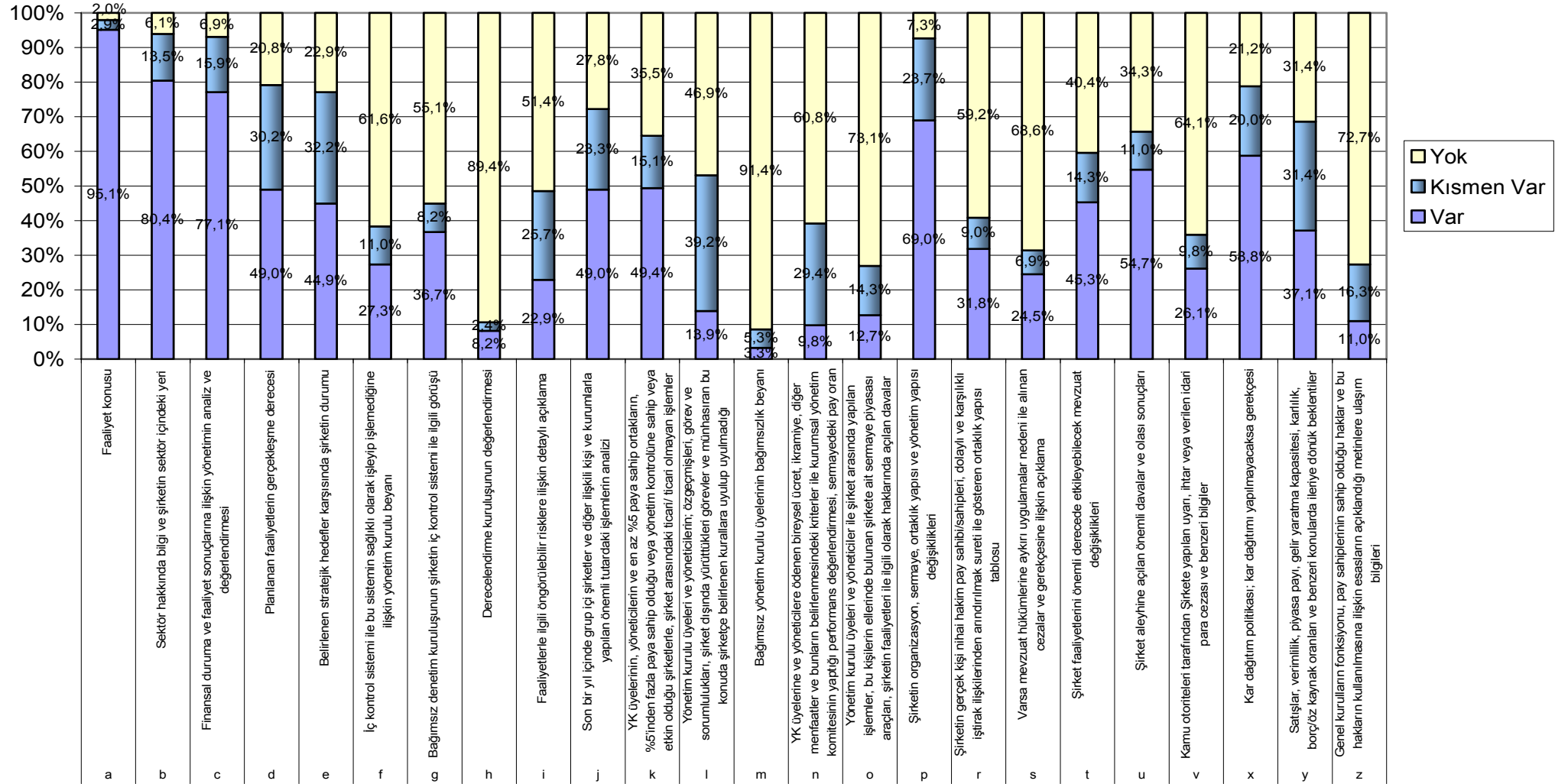
**KİLİT YÖNETİCİLER İLE ÖNEMLİ ORTAKLARIN ETKİN OLDUKLARI
ŞİRKETLER İLE ŞİRKETİNİZ ARASINDAKİ İŞLEMLER KAMUYA
AÇIKLANMAKTA MIDIR?**

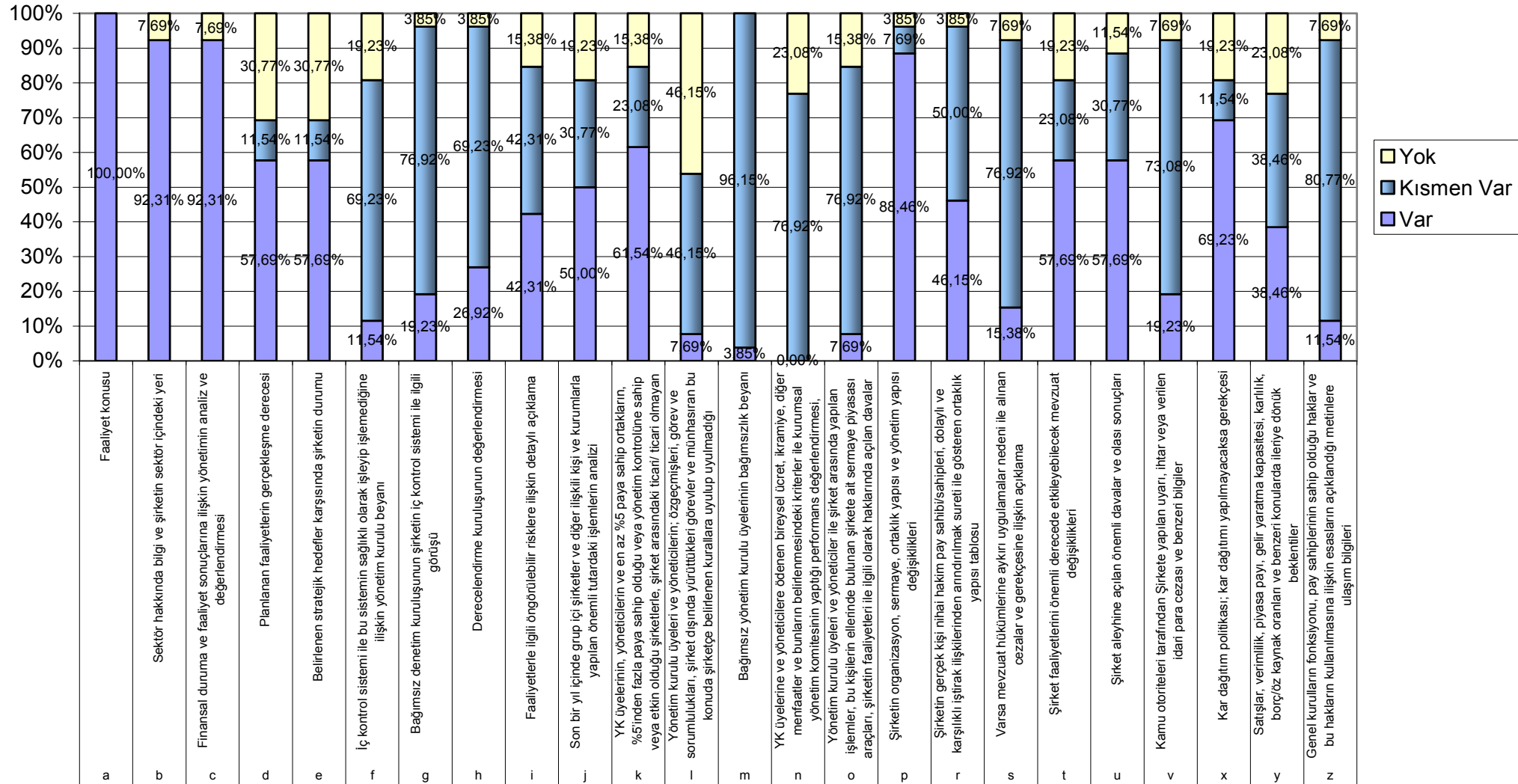
Cevap	Oran
Evet	%68,2
Hayır	%31,8

8- Mali tablolar ve faaliyet raporları, şirketlerin kamuyu aydınlatmaya yönelik en önemli araçlarıdır. Kurumsal Yönetim İlkelerinin Kamuyu Aydınlatma ve Şeffaflık Bölümünün 3'üncü alt bölümü mali tablolarda ve faaliyet raporlarında yer alması gereken bilgileri içermektedir. Mali tablolarda yer alması gerekli olan bilgiler genel olarak mevzuatta yer alan ve zorunlu olarak konulması gereken bilgilerdir. Ülkemizde faaliyet raporlarının standardı mali tablo standartları kadar geliştirilmemiş olması nedeniyle ankette, faaliyet raporlarında yer alması gerekli bilgilerin şirketlerin faaliyet raporlarında hangi oranda yer aldıklarını ölçmeye yönelik sorular yöneltilmiştir. Verilen cevapların, bütün şirketler ve İMKB-30 endeksine dahil olan şirketler açısından ayrı ayrı özetlendiği grafikler aşağıda yer almaktadır. Bu grafiklerin incelenmesi sonucunda İMKB-30 endeksine dahil olan şirketlerin kurumsal yönetim açısında önemli olan bilgilere faaliyet raporunda hiç yer vermeme oranlarının oldukça düşük oranlarda olduğu, bu bilgilere kısmen de olsa faaliyet raporlarında yer verdiği tespit edilmiştir. Bütün şirketler dikkate alınarak yapılan değerlendirmelerde ise çok genel bilgiler dışındaki bilgilere faaliyet raporlarında yer verilmediği anlaşılmaktadır.

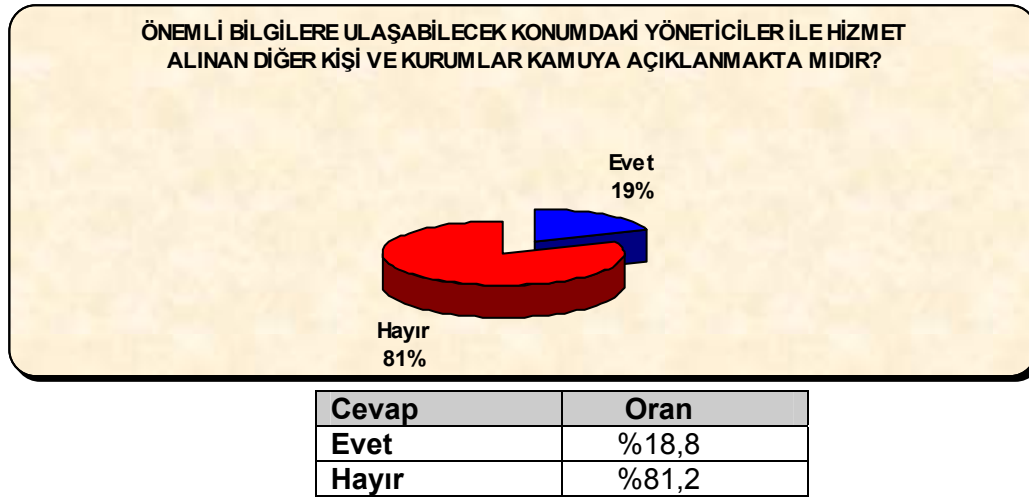
KURUMSAL YÖNETİM İLE İLGİLİ BİLGİLERİN FAALİYET RAPORUNDA YER ALMA YÜZDELERİ

KURUMSAL YÖNETİM İLE İLGİLİ BİLGİLERİN FAALİYET RAPORUNDA YER ALMA YÜZDELERİ (İMKB-30 ENDEKSİNDE YER ALAN ŞİRKETLER)

9- İlkelerde ticari sır ve içeriden öğrenenlerin ticaretine ilişkin hükümler de yer almaktadır. Konuya ilişkin 5.2. maddesinde “İçerden öğrenilen bilgilerin kullanımının önlenmesi için gerekli her türlü tedbir alınır. Şirketin sermaye piyasası araçlarının değerini etkileyebilecek nitelikteki bilgiye ulaşabilecek konumdaki yöneticilerin ve hizmet aldığı diğer kişi/kurumların listesini hazırlar ve bilgilendirme politikalarında yer alan esaslar çerçevesinde kamuya duyurur.” esası getirilmektedir. Bu konuda şirketlere yöneltilen soruya verilen cevaplar aşağıda özetlenmektedir: Bu ilkeye uyum derecesinin İMKB-30 endeksine dahil olan şirketler açısından değerlendirilmesi sonucunda önemli bir farklılığa rastlanılmamıştır

Değerlendirme:

Kurumsal Yönetim İlkelerinin Kamuyu Aydınlatma ve Şeffaflık Bölümü ile ilgili olarak şirketlere yöneltilen sorulara verilen cevaplar değerlendirildiğinde aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

- 1) Şirketlerin büyük oranda kamuyu aydınlatmadan sorumlu ve imza yetkisini haiz iki yöneticisi bulunmaktadır (%97). Ancak münhasıran kamuyu aydınlatma ile görevli personel istihdamı konusunda bu oran %68'e düşmektedir.
- 2) Şirketlerin %77'si yönetim kurulu tarafından hazırlanarak genel kurulda pay sahiplerinin onayına sunulan "Bilgilendirme Politikası"na sahip değildir.
- 3) Şirketlerin %69'u faaliyet raporlarında Kurumsal Yönetim İlkelerine uyup uymadıkları konusunda bir bilgi vermemektedir.
- 4) Şirketlerin önemli bir kısmı (%84) kendilerine ait internet sitelerine sahiptir. Ancak internet sitesinin kamuyu aydınlatma konusunda kullanımında büyük eksikliklere rastlanılmaktadır. İnternet sitelerinde periyodik mali tablolara yer veren şirketlerin oranı %51, yönetim kuruluna yer verenlerin oranı %44, ortaklık yapısına ve faaliyet raporlarına yer verenlerin oranı %39 iken diğer konularda bu oran %17 nin altında

kalmıştır. İnternet sitelerine yönelik olarak İMKB-30 endeksine dahil olan şirketler açısından yapılan değerlendirmede ise bu şirketlerin tamamının kendi internet sitesine sahip olduğu, bu şirketlerce kurumsal yönetime ilişkin bilgilere internet sitelerinde daha fazla yer verildiği anlaşılmaktadır.

- 5) Şirketlerin sadece %36'sı dolaylı ortaklıktan arındırılmış gerçek kişi nihai ortaklarını kamuya açıklamaktadır.
- 6) Kilit yöneticiler ile önemli ortakların hisse senetleri ile ilgili yapmış oldukları işlemleri kamuya açıklayan şirketlerin oranı %71, grup içi ticari – ticari olmayan ilişkileri kamuya duyuran şirketlerin oranı ise %68 olarak belirlenmiştir.
- 7) Faaliyet raporlarında istenilen standarda ulaşamamıştır. İMKB-30 endeksine dahil olan şirketlerin faaliyet raporlarında daha fazla bilgiye yer verilmesine rağmen genel olarak şirketlerin faaliyet raporlarında yer alması gereken bilgilerin yarısından fazlası pek çok şirketin faaliyet raporunda yer almamaktadır.
- 8) İçeriden öğrenilen bilgilerin kullanımı ile ilgili olarak getirilen bu bilgilere ulaşabilecek yöneticilerin ve hizmet alınan kişi ve kurumların listesinin kamuya duyurulması ilkesine önemli ölçüde uyulmamaktadır. Şirketlerin %81'i bu ilkeye uymamaktadır.

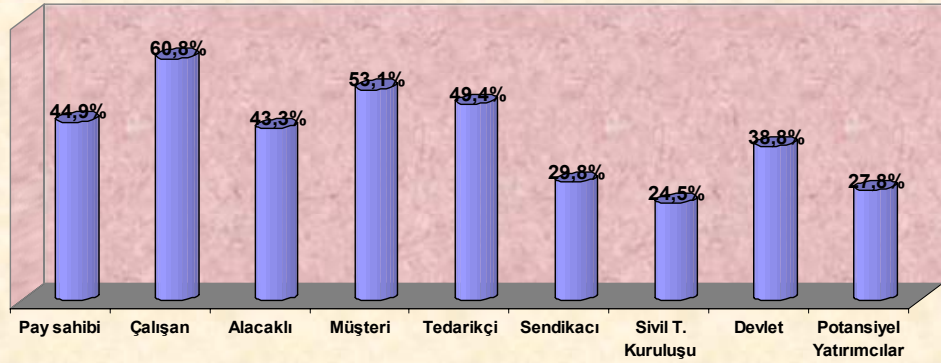
BÖLÜM III – MENFAAT SAHİPLERİ

1- İlkelerin Menfaat Sahipleri bölümünün 1'inci maddesinde Şirketin kurumsal yönetim uygulamalarının, menfaat sahiplerinin mevzuat ile düzenlenen veya henüz düzenlenmemiş haklarının garanti altına alınmasını sağlayıcı nitelikte olması ve menfaat sahiplerinin haklarının korunması ile ilgili şirket politikaları ve prosedürlerinin oluşturulması öngörülmektedir.

Bu kapsamda şirketlere “Türleri itibariyle menfaat sahiplerinin haklarının korunması ile ilgili şirket politikaları ve prosedürleri oluşturulmuş mudur?” sorusu yöneltilmiştir. Alınan cevaplar aşağıda özetlenmektedir.

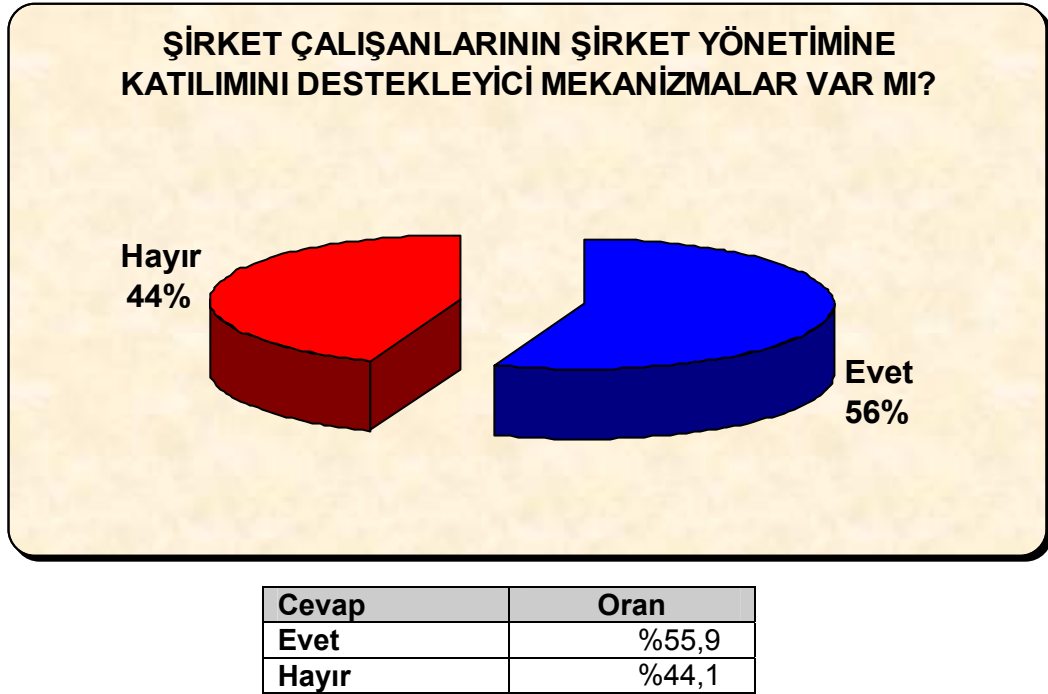
Menfaat Sahibi Türü	Tüm İMKB Şirketleri		İMKB 30 Endeksi Şirketleri	
	Evet Cevabı Veren Şirket Sayısı	Oran	Evet Cevabı Veren Şirket Sayısı	Oran*
Pay Sahipleri	110	%44,9	13	%50,0
Çalışanlar	149	%60,8	8	%69,2
Alacaklılar	106	%43,2	13	%50,0
Müşteriler	130	%53,1	12	%53,8
Tedarikçiler	121	%49,4	12	%53,8
Sendikacılar	73	%29,8	17	%34,6
Sivil Toplum Kuruluşları	60	%24,5	16	%38,5
Devlet	95	%38,8	15	%42,3
Şirkete Yatırım Yapmayı Düşünebilecek Potansiyel Tasarruf Sahipleri	68	%27,7	16	%38,5

Menfaat sahiplerinin haklarının korunması ile ilgili şirket politikaları ve prosedürleri oluşturulmuş mu?

2- Menfaat Sahipleri bölümünün 2'nci maddesinde başta şirket çalışanları olmak üzere menfaat sahiplerinin şirket yönetimine katılımını destekleyici mekanizma ve modellerin şirket faaliyetlerini aksatmayacak şekilde geliştirilmesi ve bunların mümkün olduğunca şirketin iç düzenlemelerinde veya esas sözleşmesinde yer alması öngörülmüştür.

Bu kapsamda şirketlere “**Şirketin iç düzenlemelerinde veya esas sözleşmesinde şirket çalışanlarının şirket yönetimine katılımını destekleyici mekanizma ve modeller geliştirilmiş veya iç düzenlemelerde ya da esas sözleşmede yer almamakla birlikte herhangi bir şekilde şirket çalışanları yönetime katılmakta mıdır?**” sorusu yöneltilmiştir. Alınan cevaplar aşağıda özetlenmektedir.

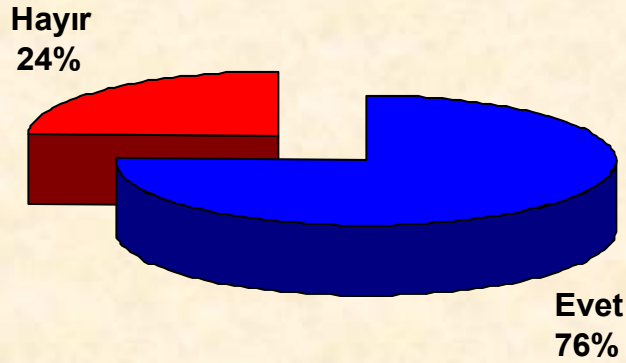

İMKB 30 Endeksi kapsamındaki şirketlerde soruya verilen evet cevabı oranı %57 olmuştur.

3- Menfaat Sahipleri bölümünün 4.1. maddesinde; işe alım politikaları oluşturulurken ve kariyer planlamaları yapılırken, eşit koşullardaki kişilere eşit fırsat sağlanması, personel alımına ilişkin kriterlerin yazılı olarak belirlenmesi ve uygulamada bu kriterlere uyulması öngörülmüştür.

Bu kapsamda şirketlere “**Personel alımına ve terfi mekanizmasına ilişkin yazılı olarak belirlenmiş kriterler var mıdır?**” sorusu yöneltilmiştir. Alınan cevaplar aşağıda özetlenmektedir.

**PERSONEL ALIMINA VE TERFİ MEKANİZMASINA
İLİŞKİN YAZILI OLARAK BELİRLENMİŞ KRİTERLER
VAR MI?**

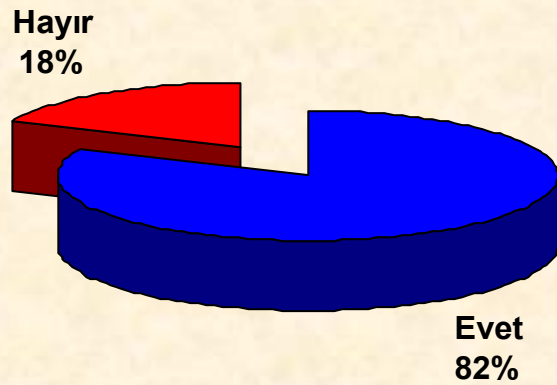
Cevap	Oran
Evet	%75,9
Hayır	%24,1

İMKB 30 Endeksine dahil olan şirketler için oran %96 olup, anketi cevaplandıran şirketlerden sadece 1 tanesinin bu soruya hayır cevabı verdiği görülmektedir.

4- Menfaat Sahipleri bölümünün 4.1.3. maddesinde “Eğitim, terfi ettirme hususlarında çalışanlara eşit davranılır, çalışanların bilgi, beceri ve görgülerini arttırmalarına yönelik eğitim planları yapılır ve eğitim politikaları oluşturulur” hükmü yer almaktadır.

Bu kapsamda şirketlere “**Çalışanların bilgi, beceri ve görgülerini arttırmalarına yönelik eğitim planları ve politikaları oluşturulmuş mudur?**” sorusu yöneltilmiştir. Alınan cevaplar aşağıda özetlenmektedir.

**ÇALIŞANLARIN BİLGİ VE BECERİLERİNİ ARTIRMAYA
YÖNELİK EĞİTİM PLANLARI VAR MI?**

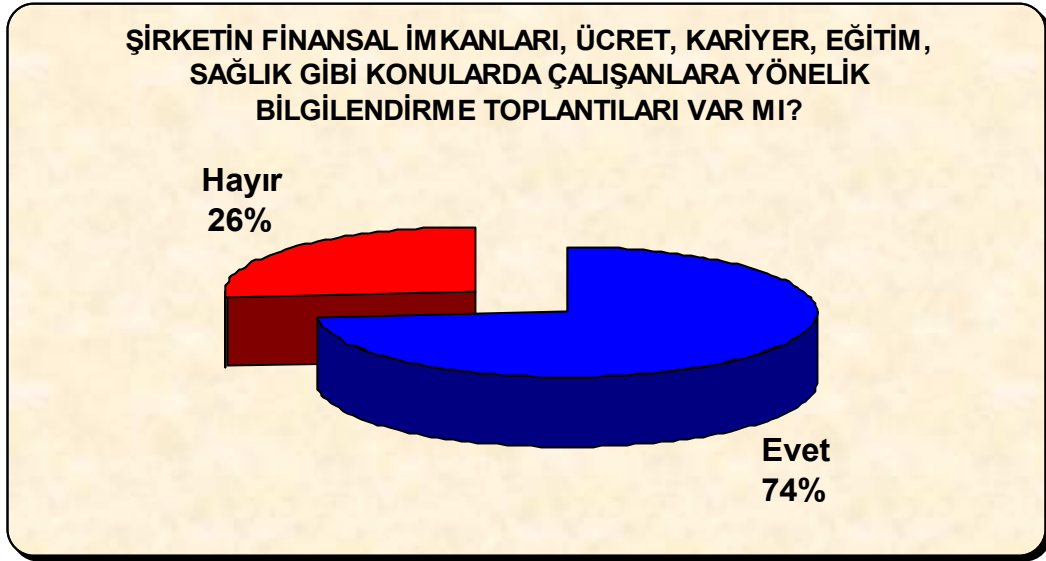

Cevap	Oran
Evet	%81,6
Hayır	%18,4

Anketi cevaplayan ve İMKB 30 Endeksi kapsamında yer alan 26 şirketin *tamamının* çalışanların bilgi, beceri ve görgülerini artırmalarına yönelik eğitim planları ve politikaları oluşturdukları görülmüştür.

5- Menfaat Sahipleri bölümünün 4.2. maddesinde “Katılımcı bir yönetim ortamının oluşturulmasını teminen, şirketin finansal imkanları, ücret, kariyer, eğitim, sağlık gibi konularda çalışanlara yönelik bilgilendirme toplantıları yapılarak görüş alışverişinde bulunulur” hükmü yer almaktadır.

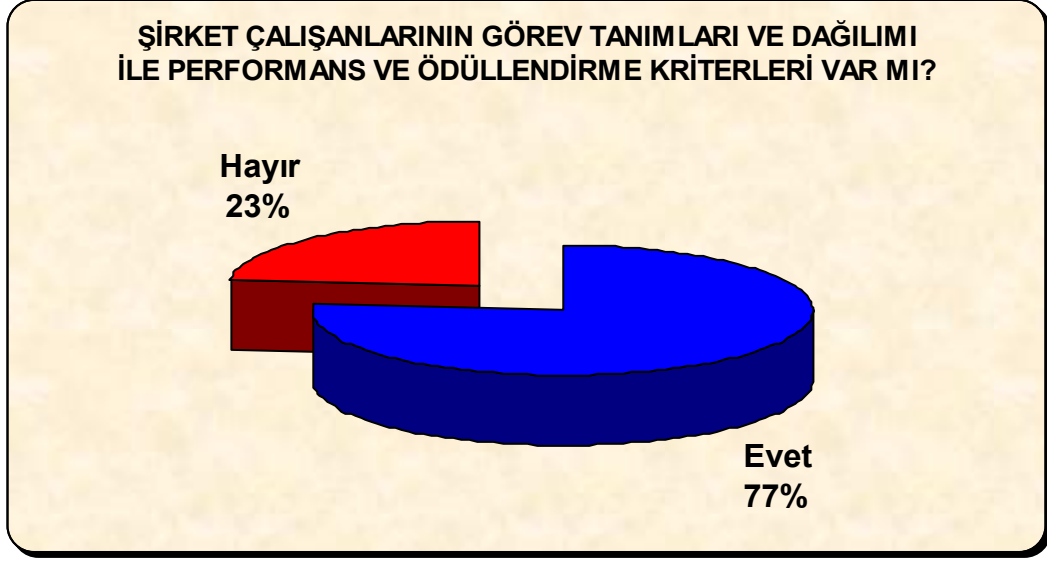
Bu kapsamda şirketlere “**Şirketin finansal imkanları, ücret, kariyer, eğitim, sağlık gibi konularda çalışanlara yönelik bilgilendirme toplantıları yapılarak görüş alışverişinde bulunulmakta mıdır?**” sorusu yöneltilmiştir. Alınan cevaplar aşağıda özetlenmektedir.

Cevap	Oran
Evet	%73,9
Hayır	%26,1

6- Menfaat Sahipleri bölümünün 4.4. maddesinde “Şirket çalışanlarının görev tanımları ve dağılımı ile performans ve ödüllendirme kriterleri yöneticiler tarafından belirlenir ve çalışanlara duyurulur. Çalışanlara verilen ücret ve diğer menfaatlerin belirlenmesinde verimliliğe ve diğer önemli görülen faktörlere dikkat edilir” hükmü yer almaktadır.

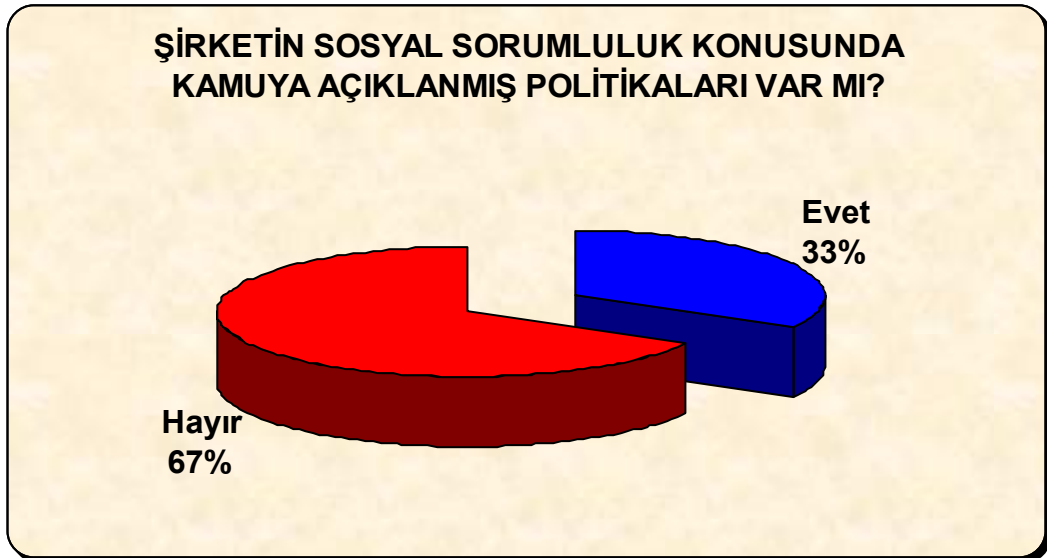
Bu kapsamda şirketlere “Şirket çalışanlarının görev tanımları ve dağılımı ile performans ve ödüllendirme kriterleri belirlenmiş ve çalışanlara duyurulmuş mudur?” sorusu yöneltilmiştir. Alınan cevaplar aşağıda özetlenmektedir.

Cevap	Oran
Evet	%76,7
Hayır	%23,3

7- Menfaat Sahipleri bölümünün 7. maddesinde “Şirket, sosyal sorumluluklarına karşı duyarlı olur; çevreye, tüketiciye, kamu sağlığına ilişkin düzenlemeler ile etik kurallara uyar ve bu konulardaki politikalarını kamuya açıklar.” hükmü yer almaktadır.

Bu kapsamda şirketlere “Şirketin sosyal sorumluluk konusunda kamuya açıklanmış politikaları var mıdır?” sorusu yöneltilmiştir.

Cevap	Oran
Evet	%33,1
Hayır	%66,9

İMKB 30 Endeks şirketlerinde ise, sosyal sorumluluk konusunda kamuya açıklanmış politikalara sahip olma oranının belirgin şekilde daha yüksek olduğu %54 görülmektedir.

Değerlendirme:

Kurumsal Yönetim İlkelerinin Menfaat Sahipleri Bölümü ile ilgili olarak şirketlere yöneltilen sorulara verilen cevaplar değerlendirildiğinde aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

- 1) Şirketlerin menfaat sahiplerinin haklarının korunmasına ilişkin olarak politika ve prosedür belirleme konusunda genel olarak iyi düzeyde olduğu ve özellikle; çalışanlar, müşteriler, pay sahipleri ve alacaklılar konusunda şirketlerin yaklaşık yarısının belirlenmiş politika ve prosedürleri olduğu görülmektedir. Öte yandan sendikalar, sivil toplum kuruluşları, devlet ve şirkete yatırım yapmayı düşünebilecek potansiyel tasarruf sahipleri konusunda bu oran yaklaşık olarak dörtte bire gerilemektedir. Oranların, İMKB 30 Endeksi kapsamında olan şirketler için az da olsa daha yüksek olduğu görülmektedir. Özellikle sivil toplum kuruluşları, devlet ve şirkete yatırım yapmayı düşünebilecek potansiyel tasarruf sahipleri sözkonusu olduğunda diğer şirketlerle aradaki farkın açıldığı ve oranın İMKB 30 Endeksi kapsamındaki şirketler için yaklaşık %10 kadar daha yüksek olduğu görülmektedir.
- 2) Çalışanlarının şirket yönetimine katılmasını destekleyici mekanizmalar oluşturulması sorusuna, şirketlerin yarısından fazlasının (%56) evet cevabı verdiği görülmektedir. Bu kriter dikkate alındığında İMKB 30 Endeksi kapsamındaki şirketler (%57) ile diğer şirketler arasında bir farklılık olmadığı görülmektedir.
- 3) Personel alımına ve terfi mekanizmasına ilişkin yazılı olarak belirlenmiş kriterler bulunup bulunmadığı sorusuna verilen “evet” cevaplarının oranı %76 olmuştur. Ayrıca, bu oranın İMKB 30 Endeksine dahil olan şirketler için %96’ya çıktığı, anketi cevaplandıran şirketlerden sadece 1 tanesinin bu soruya hayır cevabı verdiği görülmektedir.
- 4) Çalışanların bilgi, beceri ve görgülerini artırmalarına yönelik eğitim planları ve politikaları oluşturma konusuna şirketlerin neredeyse tamamının (%82) büyük önem verdiği görülmektedir. İMKB 30 Endeksi kapsamındaki şirketlerde bu oran %100’e çıkmıştır.
- 5) Çalışanlara yönelik bilgilendirme toplantıları yapılması uygulamasının şirketlerin yaklaşık dörtte üçü tarafından benimsendiği görülmektedir.

- 6) Genel olarak (%77) şirket çalışanlarının görev tanımları ve dağılımı ile performans ve ödüllendirme kriterlerinin belirlenmiş ve çalışanlara duyurulmuş olduğu görülmektedir.
- 7) Sosyal sorumluluk konusunda kamuya açıklanmış politikaları olup olmadığı şeklindeki soruya verilen cevaplardaki evet oranının %23'te kalması, şirketlerin henüz sosyal sorumluluk kavramının bilincinde olmadıklarını göstermektedir. İMKB 30 Endeks şirketlerinde ise sosyal sorumluluk konusunda kamuya açıklanmış politikalara sahip olma oranının %54'e yükseldiği görülmektedir. Öte yandan geniş anlamıyla sosyal sorumluluk kavramının kurumsal konusundaki hayati öncelikler arasında yer almadığı da vurgulanmalıdır.

BÖLÜM IV – PAY SAHİPLERİ

1- İlkelerin IV.1.1. bölümünde yönetim kurulunun bir şirketin en üst seviyede stratejik karar alma, yürütme (yönetim) ve temsil organı olduğu belirtilmiş ve yine yönetim kurulunun şirketin misyonunu/vizyonunu belirleyip kamuya açıklayacağı ifade edilmiştir. Bu doğrultuda şirketlere “**Yönetim kurulu, şirketin misyonunu / vizyonunu belirleyerek kamuya açıklamış mıdır?**” sorusu yöneltilmiştir. Alınan cevaplar aşağıda özetlenmiştir.

Cevap	Oran
Evet	% 50,2
Hayır	% 49,8

Aynı soruya anketimize cevap veren İMKB-30 endeksinde yer alan şirketlerden %69'u olumlu cevap verirken %31'i yönetim kurulunun şirketin misyonunu / vizyonunu kamuya açıklamadığını belirtmiştir.

Cevap	Oran
Evet	%69,2
Hayır	%30,8

2- İlkelerin V.1.2. bölümünde yönetim kurulunun yöneticiler tarafından oluşturulan stratejik hedefleri onaylayacağı belirtilmiştir. Bu doğrultuda şirketlere “**Yönetim kurulu yöneticiler tarafından oluşturulan stratejik hedefleri onaylamakta mıdır?**” sorusu yöneltilmiştir. Alınan cevaplar aşağıda özetlenmiştir.

Cevap	Oran
Evet	%86,9
Hayır	%13,1

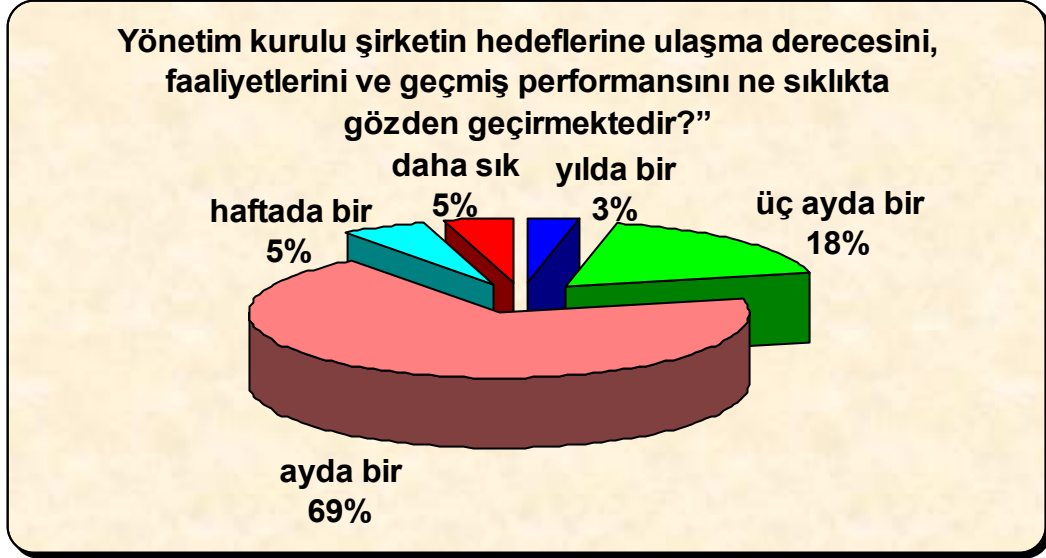
İMKB-30 endeksine dâhil olan şirketlerde ise ankete katılan şirketlerin tamamına yakınında (%96) yönetim kurulu yöneticiler tarafından oluşturulan stratejik hedefleri onaylamaktadır.

Cevap	Oran
Evet	%96,2
Hayır	%3,8

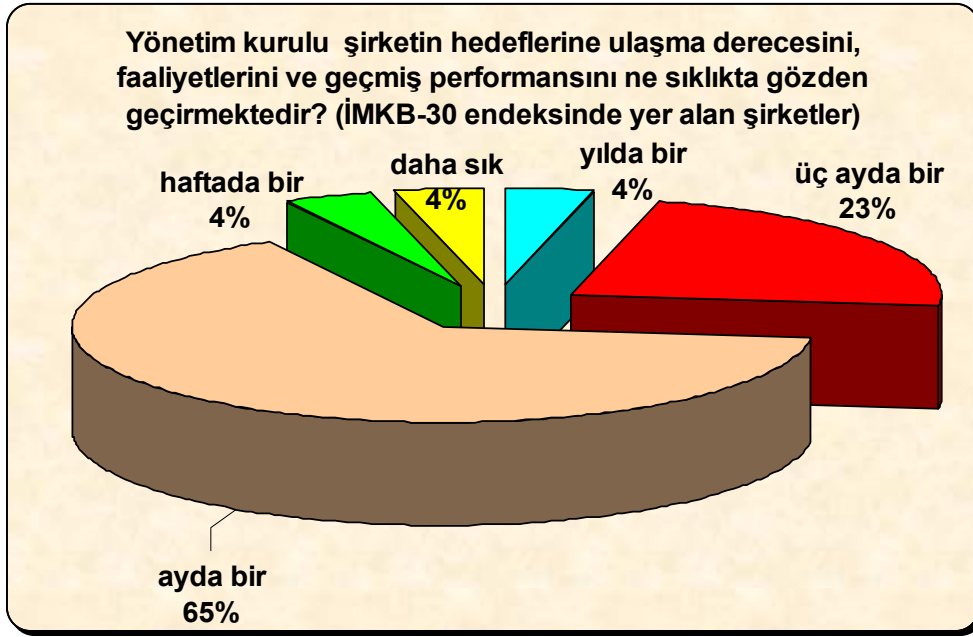
3- İlkelerin IV.1.3. bölümünde yönetim kurulunun sürekli ve etkin bir şekilde, şirketin hedeflerine ulaşma derecesini, faaliyetlerini ve geçmiş performansını gözden geçirmesi

gerektiği ifade edilmiştir. Bunu yaparken her konuda uluslararası standartlara uyum sağlamaya çalışılır ve gerektiği durumda gecikmeden ve sorun ortaya çıkmadan önce nlem alınır. Bu doğrultuda şirketlere “Yönetim kurulu sürekli olarak şirketin hedeflerine ulaşma derecesini, faaliyetlerini ve geçmiş performansını ne sıklıkta gözden geçirmektedir?” sorusu yöneltilmiştir. Alınan cevaplar aşağıda özetlenmiştir.

Cevap	Oran
YILDA BİR	%3,3
Üç AYDA BİR	%18,3
AYDA BİR	%68,5
HAFTADA BİR	%5,4
DAHA SIK	%4,5

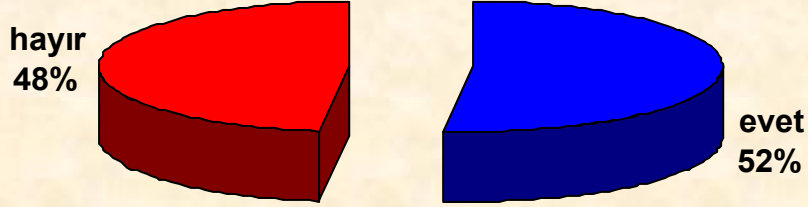
İMKB-30 endeksine dâhil olan şirketlerde de benzer bir eğilim gözlenmekte, çalışmamıza katılan şirketlerin yaklaşık %65'i hedeflere ulaşma derecesini, faaliyetleri ve geçmiş performansı ayda bir değerlendirmektedir. Buna karşın, çalışmaya katılan İMKB-30 endeksine dâhil şirketlerin %23 söz konusu değerlendirmeyi üç ayda bir yapmaktadır.

Cevap	Oran
YILDA BİR	%3,9
ÜÇ AYDA BİR	%23,1
AYDA BİR	%65,4
HAFTADA BİR	%3,8
DAHA SIK	%3,8

4- İlkeler uyarınca yönetim kurulu, başta pay sahipleri olmak üzere şirketin menfaat sahiplerini etkileyebilecek olan şirketin karşı karşıya kalabileceği risklerin etkilerini en aza indirebilecek bir risk yönetim ve iç kontrol mekanizması oluşturur ve bunun sağlıklı olarak işlemesi için gerekli önlemleri alır. Bu doğrultuda şirketlere “Yönetim kurulu tarafından oluşturulan bir risk yönetim ve iç kontrol mekanizması bulunmakta mıdır?” sorusu yöneltilmiştir. Alınan cevaplar aşağıda özetlenmiştir.

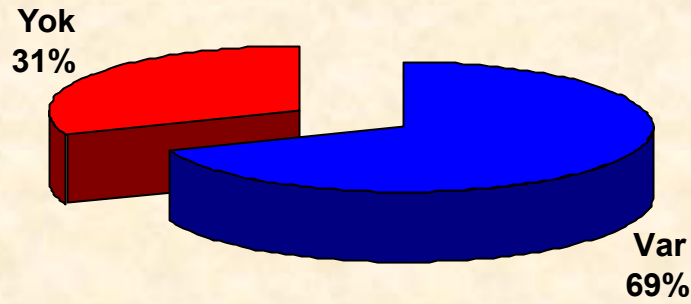
Yönetim kurulu tarafından oluşturulan bir risk yönetim ve iç kontrol mekanizması bulunmakta mıdır?

Cevap	Oran
Evet	%51,9
Hayır	%48,1

Aynı soruya anketimize cevap veren 26 adet İMKB-30 şirketinden 18'i olumlu cevap verirken 8'i yönetim kurulu tarafından oluşturulan bir risk yönetim ve iç kontrol mekanizmasının bulunmadığını belirtmiştir.

Yönetim kurulu tarafından oluşturulan bir risk yönetim ve iç kontrol mekanizması bulunmakta mıdır (İMKB-30 endeksinde yer alan şirketler)

Cevap	Oran
Evet	%69,2
Hayır	%30,8

5- Yönetim kurulunun faaliyet esasları ile görev ve sorumlulukları da ilkelerde geniş yer almıştır. Buna göre yönetim kurulunun yetki ve sorumlulukları; fonksiyonları ile tutarlı ve hiç bir şüpheye yer bırakmaksızın, her bir yönetim kurulu üyesi, yönetici ve genel kurula

tanınan yetki ve sorumluluklardan açıkça ayrılabilir ve tanımlanabilir biçimde şirketin esas sözleşmesinde yer alır. Bu çerçevede yönetim kurulu üyeleri arasında görev dağılımı yapılır. Yönetim kurulu üyelerinin ve yöneticilerin yetki ve sorumlulukları açık ve anlaşılabilir olur, faaliyet raporunda yer alır ve kamuya açıklanır.

Bu doğrultuda şirketlere;

- “Yönetim kurulunun yetki ve sorumlulukları şirket esas sözleşmesinde açık olarak yer almakta mıdır?”,
- “Yönetim kurulu üyeleri arasında görev dağılımı yapılmış mıdır? Görev dağılımına faaliyet raporunda yer verilmiş midir?”

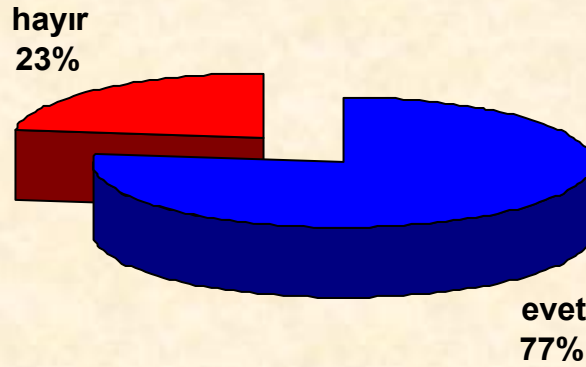
soruları sorulmuştur.

Alınan cevaplar sırasıyla aşağıda özetlenmiştir.

Cevap	Oran
Evet	%79,2
Hayır	%20,8

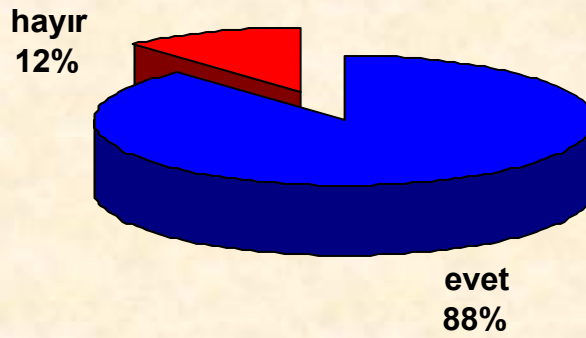
Yönetim kurulu üyeleri arasında görev dağılımı yapılmış mıdır? Görev dağılımına faaliyet raporunda yer verilmiş midir?

Cevap	Oran
Evet	%77,1
Hayır	%22,9

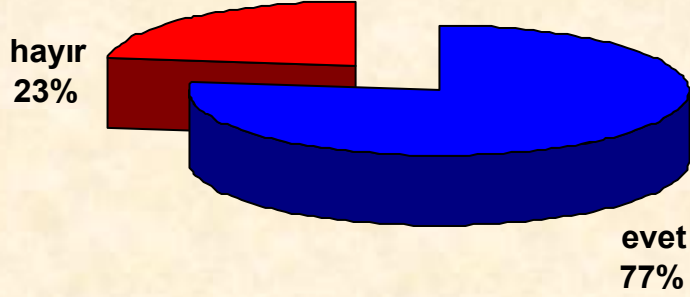
Söz konusu sorulara İMKB-30 endeksinde yer alan şirketlerden çalışmaya katılanlardan alınan cevaplar aşağıda verilmektedir.

Yönetim kurulunun yetki ve sorumlulukları şirket esas sözleşmesinde açık olarak yer almakta mıdır? (İMKB-30 endeksinde yer alan şirketler)

Cevap	Oran
Evet	%88,5
Hayır	%11,5

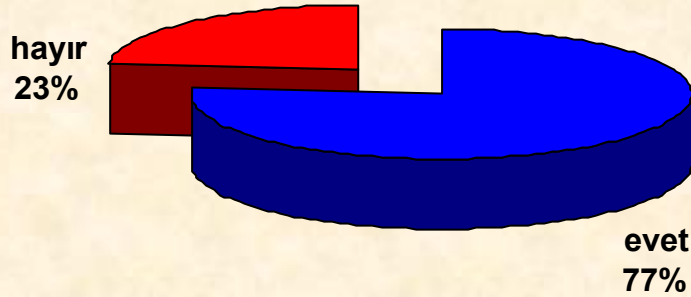
Yönetim kurulu üyeleri arasında görev dağılımı yapılmış mıdır? Görev dağılımına faaliyet raporunda yer verilmiş midir?
(İMKB-30 endeksinde yer alan şirketler)

Cevap	Oran
Evet	%76,9
Hayır	%23,1

6- İlkeler uyarınca yönetim kurulu üyelerinin, görevlerini tam olarak yerine getirebilmelerini teminen her türlü bilgiye zamanında ulaşmaları sağlanır ve yönetim kurulu üyelerinin, şirketi önemli ölçüde etkileyen gelişmelerden zamanında ve doğru bir şekilde bilgilendirilmesini sağlayacak mekanizmalar oluşturulur. Bu doğrultuda şirketlere **“Yönetim kurulu üyelerinin şirketi önemli ölçüde etkileyen gelişmelerden zamanında ve doğru bir şekilde bilgilendirilmesini sağlayacak sistematik mekanizmalar bulunmakta mıdır?”** sorusu yöneltilmiştir. Alınan cevaplar aşağıda özetlenmiştir.

Yönetim kurulu üyelerinin şirketi önemli ölçüde etkileyen gelişmelerden zamanında ve doğru bir şekilde bilgilendirilmesini sağlayacak sistematik mekanizmalar bulunmakta mıdır?

Cevap	Oran
Evet	%76,7
Hayır	%23,3

Aynı soruya çalışmaya katılan İMKB-30 endeksinde yer alan şirketlerden alınan cevaplar aşağıda yer almaktadır.

Cevap	Oran
Evet	%84,6
Hayır	%15,4

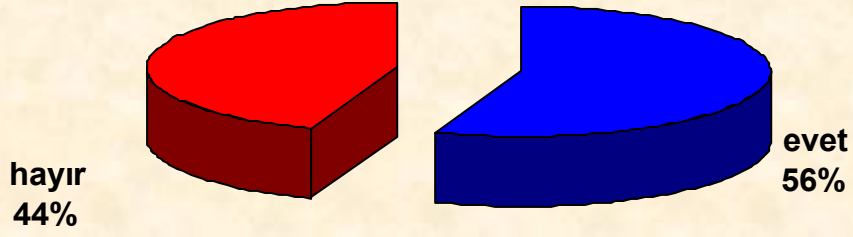
7- İlkeler uyarınca yönetim kurulu tarafından şirket ve çalışanları için etik kurallar oluşturulması önerilmekte olup, bu kurallar yönetim kurulu üyelerinin pay sahipleri aleyhine sonuç doğurabilecek baskılara boyun eğemeyeceği ve maddi menfaat kabul edemeyeceği, yönetim kurulu üyesinin şirket ile ilgili gizli ve/veya ticari sır niteliğindeki bilgileri kamuya açıklayamayacağı gibi hususlar içermektedir.

Bu doğrultuda şirketlere;

- “Yönetim kurulu tarafından şirket ve çalışanları için etik kurallar oluşturulmuş mudur?”,
- “Şirket etik kurallarınız bilgilendirme politikası çerçevesinde kamuya açıklanmış mıdır?”

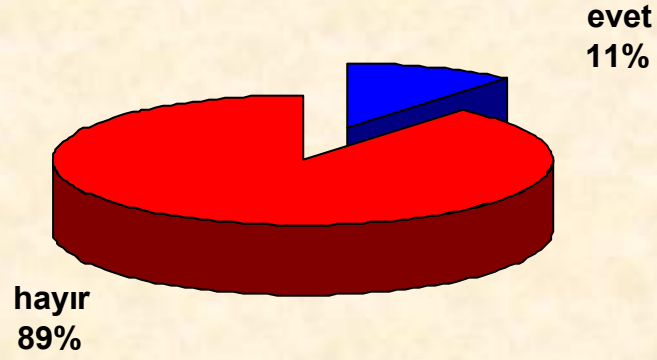
soruları yöneltilmiştir. Alınan cevaplar sırası ile aşağıda özetlenmiştir.

Yönetim kurulu tarafından şirket ve çalışanları için etik kurallar oluşturulmuş mudur?

Cevap	Oran
Evet	%55,5
Hayır	%44,5

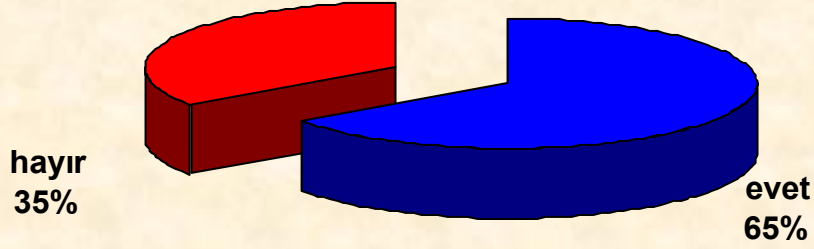
Şirket etik kurallarınız bilgilendirme politikası çerçevesinde kamuya açıklanmış mıdır?

Cevap	Oran
Evet	%11,4
Hayır	%88,6

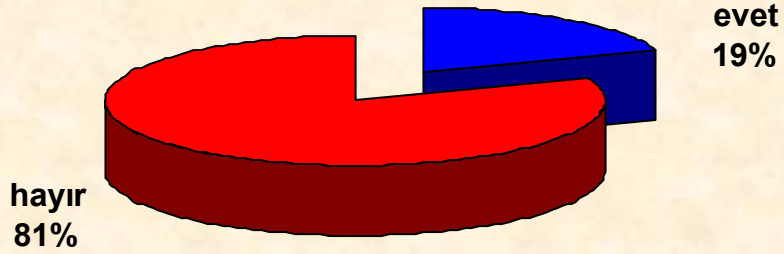
Aynı sorulara çalışmaya katılan İMKB-30 endeksinde yer alan şirketlerden alınan cevaplar aşağıda yer almaktadır.

**Yönetim kurulu tarafından şirket ve çalışanları için etik kurallar oluşturulmuş mudur?
(İMKB-30 endeksinde yer alan şirketler)**

Cevap	Oran
Evet	%65,4
Hayır	%34,6

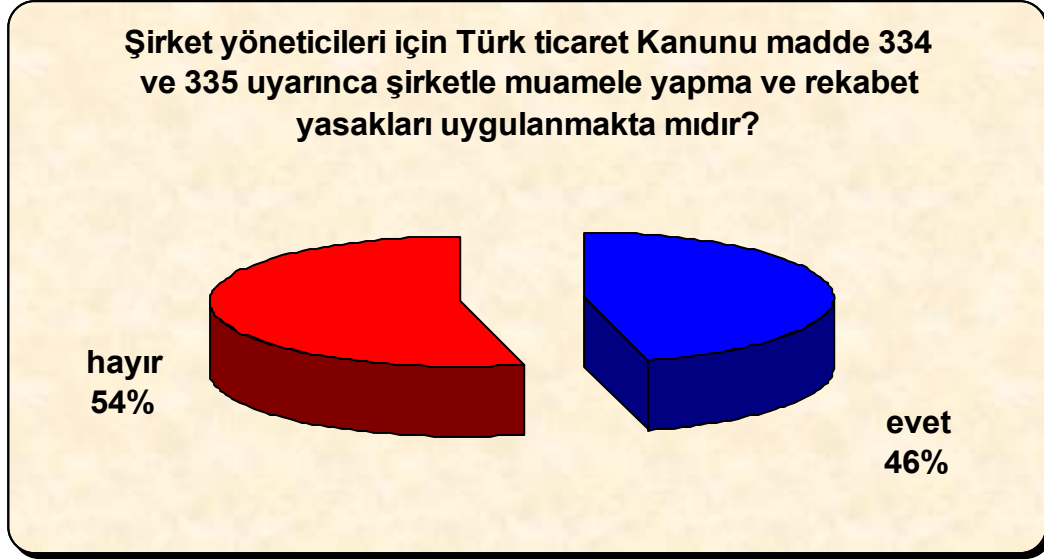
**Şirket etik kurallarınız bilgilendirme politikası çerçevesinde kamuya açıklanmış mıdır?
(İMKB-30 endeksinde yer alan şirketler)**

Cevap	Oran
Evet	%19,2
Hayır	%80,8

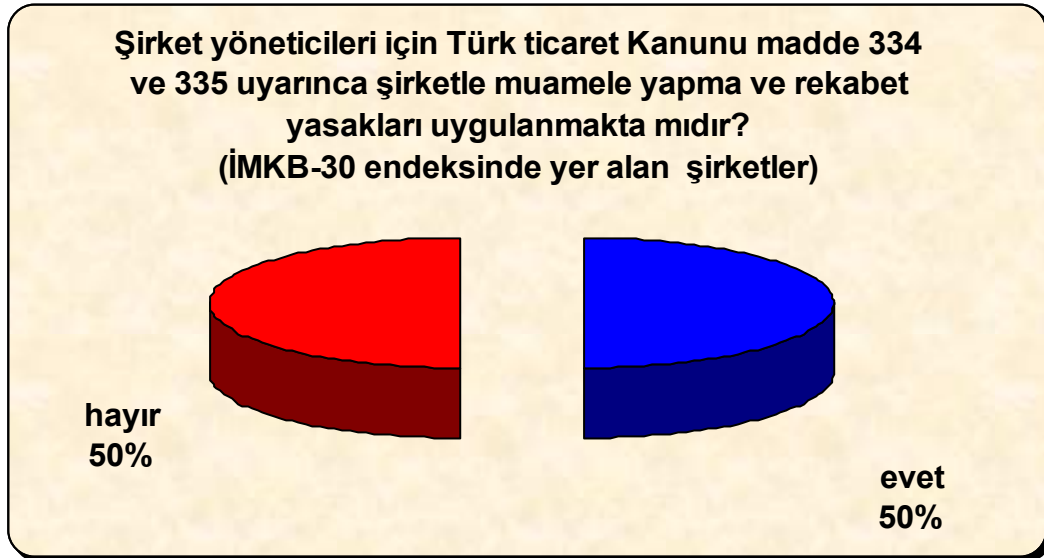
8- İlkelerin IV.2.8. bölümünde yönetim kurulu üyelerinin prensip olarak şirket ile işlem yapamayacağı ve rekabet edemeyeceği düzenlenmiş olup; ilkeler uyarınca böyle bir durum ortaya çıktığı veya öğrenildiği takdirde ilgili yönetim kurulu üyesinin derhal yönetim kurulunu ve denetleme kurulunu yazılı olarak bilgilendirmesi tavsiye edilmiştir. Buna göre yapılacak ilk genel kurul toplantısında bu konuda ayrıca pay sahiplerine bilgi verilir, kamuya açıklanır ve faaliyet raporunda yer verilir. Yönetim kurulu üyelerinin şirket ile işlem yapabilmesi ve rekabet edebilmesi ancak pay sahiplerinin $\frac{3}{4}$ 'ünün onayı ile

mümkündür. Bu husus şirket esas sözleşmesinde düzenlenir. Bu doğrultuda şirketlere “Şirket yöneticileri için Türk ticaret Kanunu madde 334 ve 335 uyarınca şirketle muamele yapma ve rekabet yasakları uygulanmakta mıdır?” sorusu yöneltilmiştir. Alınan cevaplar aşağıda özetlenmiştir.

Cevap	Oran
Evet	%45,7
Hayır	%54,3

Aynı soruya çalışmaya katılan İMKB-30 endeksinde yer alan şirketlerden alınan cevaplar aşağıda yer almaktadır.

Cevap	Oran
Evet	%50,0
Hayır	%50,0

9- İlkelerde yönetim kurulu toplantılarının etkin ve verimli bir şekilde planlanması ve gerçekleştirilmesi doğrultusunda da düzenlemelere yer verilmiştir. Yönetim kurulunda her üyenin bir oy hakkı bulunması; üyelere ağırlıklı oy hakkı veya olumlu/olumsuz veto hakkı tanınmaması; şirket esas sözleşmesinde, pay ve menfaat sahiplerinin yönetim kurulunu toplantıya davet edebilmesine olanak sağlayacak düzenlemelere yer verilmesi bu düzenlemelerdendir.

Bu doğrultuda şirketlere;

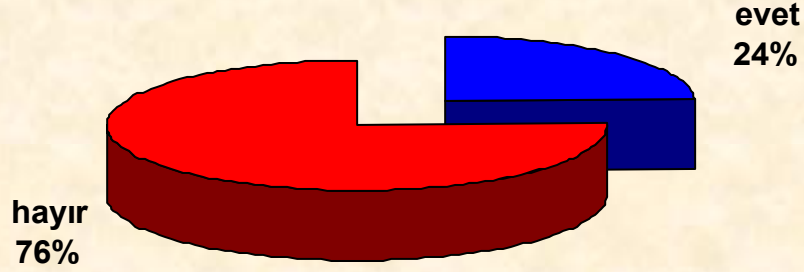
- “Yönetim kurulu üyelerinin oy hakları eşit midir?”,
- “Yönetim kurulu üyelerine olumlu/olumsuz veto hakkı tanınmış mıdır?”,
- “Şirket esas sözleşmesinde pay ve menfaat sahiplerinin yönetim kurulunu toplantıya davet etmelerini sağlayacak düzenlemeler bulunmakta mıdır?”,

soruları yöneltilmiştir. Alınan cevaplar sırası ile aşağıda özetlenmiştir.

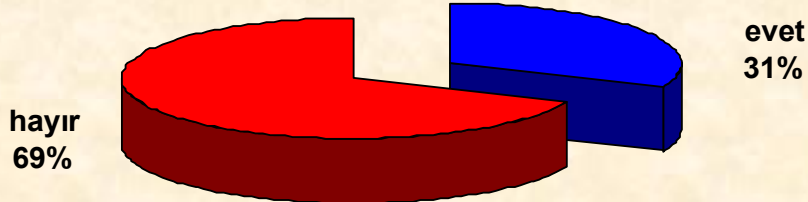
Cevap	Oran
Evet	%95,9
Hayır	%4,1

Yönetim kurulu üyelerine olumlu/olumsuz veto hakkı tanınmış mıdır?

Cevap	Oran
Evet	%24,5
Hayır	%75,5

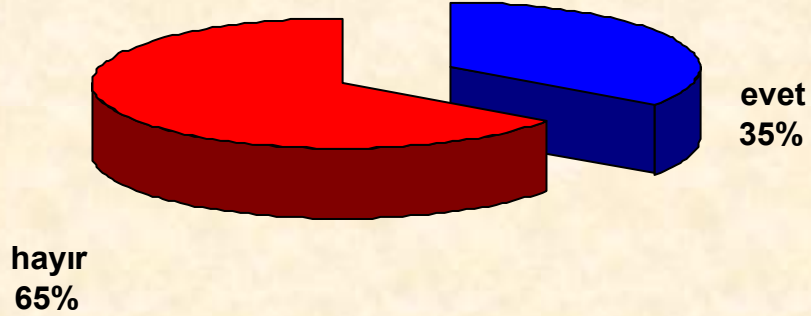
Şirket esas sözleşmesinde pay ve menfaat sahiplerinin yönetim kurulunu toplantıya davet etmelerini sağlayacak düzenlemeler bulunmakta mıdır?

Cevap	Oran
Evet	%31,4
Hayır	%68,6

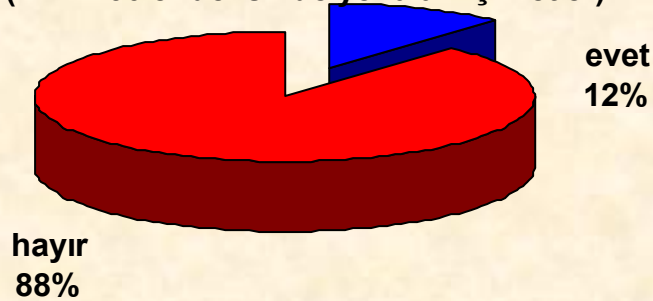
Aynı sorulara çalışmaya katılan İMKB-30 endeksinde yer alan şirketlerden alınan cevaplara göre “Yönetim kurulu üyelerinin oy hakları eşit midir?” sorusuna katılımcı şirketlerin tamamı olumlu cevap vererek anketin geneline benzer bir tablo ortaya koymuşlardır. İMKB-30 endeksinde dâhil şirketlerden “Yönetim kurulu üyelerine olumlu/olumsuz veto hakkı tanınmış mıdır?” ve “Şirket esas sözleşmesinde pay ve menfaat sahiplerinin yönetim kurulunu toplantıya davet etmelerini sağlayacak düzenlemeler bulunmakta mıdır?” sorularına verilen cevaplar da aşağıda yer almaktadır.

**Yönetim kurulu üyelerine olumlu/olumsuz veto hakkı
tanınmış mıdır?
(İMKB-30 endeksinde yer alan şirketler)**

Cevap	Oran
Evet	%34,6
Hayır	%65,4

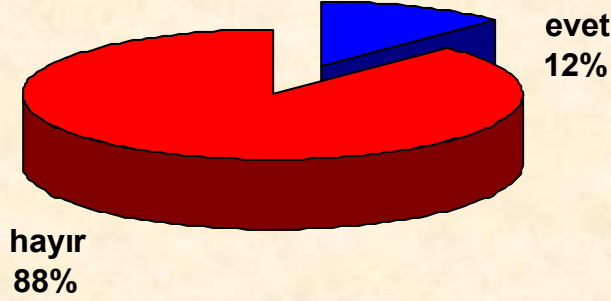
**Şirket esas sözleşmesinde pay ve menfaat
sahiplerinin yönetim kurulunu toplantıya davet
etmelerini sağlayacak düzenlemeler bulunmakta
mıdır?
(İMKB-30 endeksinde yer alan şirketler)**

Cevap	Oran
Evet	%11,5
Hayır	%88,5

10- Yönetim kurulu toplantılarında, bağımsız üyelerin muhalif kaldığı konulara ilişkin makul ve ayrıntılı karşı oy gerekçeleri kamuya açıklaması gerektiği de İlkelerin IV.2.21. bölümünde düzenlenmiştir. Bu doğrultuda şirketlere “Yönetim kurulu toplantılarında bağımsız üyenin muhalif kaldığı konulara ilişkin makul ve ayrıntılı gerekçe kamuya açıklanmakta mıdır?” sorusu yöneltilmiştir. Alınan cevaplar aşağıda özetlenmiştir.

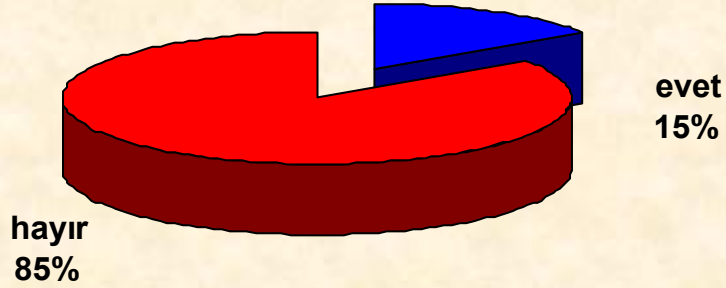
Yönetim kurulu toplantılarında bağımsız üyenin muhalif kaldığı konulara ilişkin makul ve ayrıntılı gerekçe kamuya açıklanmakta mıdır?

Cevap	Oran
Evete	%12,2
Hayır	%87,8

Aynı soruya çalışmaya katılan İMKB-30 endeksinde yer alan şirketlerden alınan cevaplar aşağıda yer almaktadır.

**Yönetim kurulu toplantılarında bağımsız üyenin muhalif kaldığı konulara ilişkin makul ve ayrıntılı gerekçe kamuya açıklanmakta mıdır?
(İMKB-30 endeksinde yer alan şirketler)**

Cevap	Oran
Evete	%15,4
Hayır	%84,6

11- Yönetim kurulunun oluşumu ve seçimi, ilkelerin önem verdiği bir başka konu başlığıdır ve İlkelerin IV.3. bölümü bu konuya ayrılmıştır. Yönetim kurulunun en üst düzeyde etki ve etkinlik sağlayacak şekilde yapılandırılması kapsamında yönetim kurulu üyeliğine prensip olarak, yüksek bilgi ve beceri düzeyine sahip, nitelikli, belli bir tecrübe

ve geçmişe sahip olan kişiler aday gösterilmesi ve seçilmesi ve buna ilişkin genel esasların şirket esas sözleşmesinde yer alması ilkelerde önerilmektedir. Bu doğrultuda şirketlere “Yönetim kurulu üyelerinde bulunması gereken niteliklere (bilgi, beceri, tecrübe, eğitim) şirket esas sözleşmesinde yer verilmekte midir?” sorusu yöneltilmiştir. Alınan cevaplar aşağıda özetlenmiştir.

Cevap	Oran
Evet	%14,7
Hayır	%85,3

Aynı soruya çalışmaya katılan İMKB-30 endeksinde yer alan şirketlerden alınan cevaplar aşağıda yer almaktadır.

Cevap	Oran
Evet	%11,5
Hayır	%88,5

12- Yönetim kurulunda icrada görevli olan ve olmayan üyeler bulunması gerektiği İlkelerin IV.3.2. bölümünde öngörülmektedir. Buna göre yönetim kurulu başkanı ve icra başkanı/genel müdür aynı kişi olmaması ve yönetim kurulunun yarısından fazlasının icrada görev almaması sağlanır, icrada görevli olmayan yönetim kurulu üyeleri, düzenli olarak kendi aralarında toplantı yapar. Bu doğrultuda şirketlere “**Yönetim kurulunda icrada görevli olan ve olmayan üyeler bulunmakta mıdır?**” sorusu yöneltilmiştir. Alınan cevaplar aşağıda özetlenmiştir.

Cevap	Oran
Evet	%77,5
Hayır	%22,5

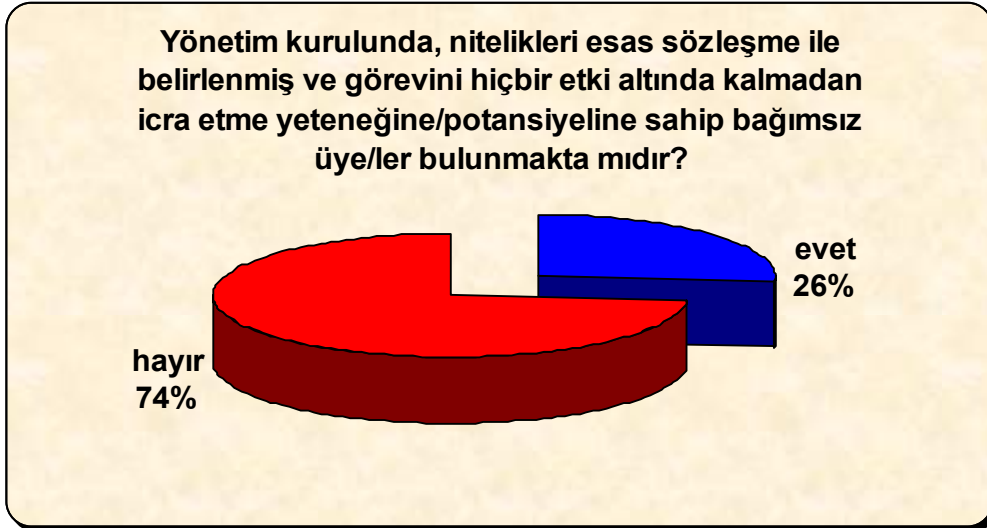
Aynı soruya çalışmaya katılan İMKB-30 endeksinde yer alan şirketlerden alınan cevaplar aşağıda yer almaktadır.

Cevap	Oran
Evet	%88,5
Hayır	%11,5

13- “Bağımsız üye” kavramı İlkelerin özellikle üzerinde durduğu bir kavram olarak öne çıkmaktadır. Buna göre yönetim kurulu üyeleri içerisinde, görevlerini hiç bir etki altında kalmaksızın icra etme niteliğine ve potansiyeline sahip bağımsız üyeler bulunur. Yönetim kurulunun sayısı ikiden az olmamak üzere en az üçte biri bağımsız üyelere oluşur. Bağımsız yönetim kurulu üyesine yönetim kurulunun önerisi ve genel kurulun onayı ile sağlanacak, ücret ve huzur hakkı gibi maddi imkânlar, bağımsızlığı koruyacak düzeyde olur. Bu amaca yönelik olarak sağlanan maddi imkânlar bağımsızlığı engellemez. Bağımsız üyelik kriterlerine ilkelerde detaylı olarak yer verilirken, bağımsız yönetim kurulu üyesinin mevzuat, esas sözleşme ve yukarıda yer alan kriterler çerçevesinde bağımsız olduğuna ilişkin yazılı bir beyanı atama esnasında yönetim kuruluna vermesi öngörülmüştür. Bağımsızlığı ortadan kaldıran bir durum ortaya çıktığı takdirde, değişiklik bağımsız üye tarafından kamuya duyurulmak üzere derhal yönetim kuruluna iletilir ve bu durumda asgari bağımsız yönetim kurulu üye sayısının yeniden sağlanmasını teminen, bağımsızlığını kaybeden yönetim kurulu üyesi ilke olarak istifa eder.

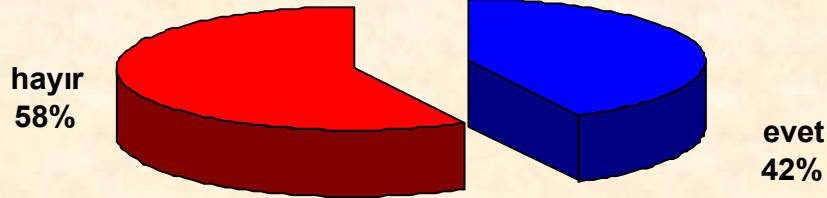
Bu doğrultuda, şirketlere **“Yönetim kurulunda, nitelikleri esas sözleşme ile belirlenmiş ve görevini hiçbir etki altında kalmadan icra etme yeteneğine/potansiyeline sahip bağımsız üye/ler bulunmakta mıdır?”** sorusu yöneltilmiştir. Alınan cevaplar aşağıda özetlenmiştir.

Cevap	Oran
Evet	%26,1
Hayır	%73,9

Aynı soruya çalışmaya katılan İMKB-30 endeksinde yer alan şirketlerden alınan cevaplar aşağıda yer almaktadır.

Yönetim kurulunda, nitelikleri esas sözleşme ile belirlenmiş ve görevini hiçbir etki altında kalmadan icra etme yeteneğine/potansiyeline sahip bağımsız üye/ler bulunmakta mıdır?
(İMKB-30 endeksinde yer alan şirketler)

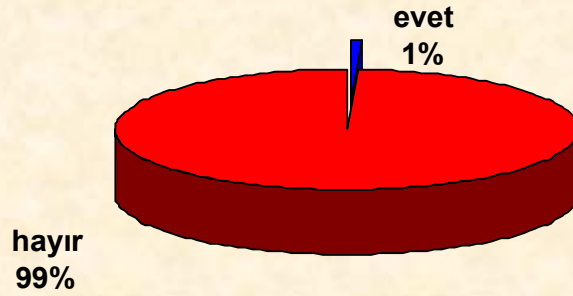

Cevap	Oran
Evet	%42,3
Hayır	%57,7

Ankete verilen cevaplar incelendiğinde bütün şirketlerin %26'sı, İMKB-30 endeksine dahil olan şirketlerin ise %42'si yönetim kurullarında bağımsız üyenin yer aldığını ifade etmektedir. Ancak, bu sonuçlar değerlendirilirken, Kurula bağımsız üye konusunda yapılmış esas sözleşme değişiklik başvurusunun bu oranda olmaması ve bağımsız üye tanımının tartışmalı olduğu dikkate alınarak, Kurumsal Yönetim İlkelerinde yer alan bağımsız üye tanımının şirketlerin anketi cevaplarken yapmış olduğu tanımdan farklılık gösterebileceği hususu gözönünde bulundurulmalıdır.

14- İlkelerin IV.3.4. bölümünde şirketlerin yönetim kurulu üyelerinin seçiminde, birikimli oy sisteminin uygulanmasına öncelik vermeleri öngörülmektedir. Birikimli oy sisteminin uygulama esasları mevzuat çerçevesinde şirketin esas sözleşmesinde düzenlenir; yönetim kurulu üyeleri birikimli oy sistemi konusunda pay sahiplerini bilgilendirir; birikimli oy sistemi amacı doğrultusunda kullanılır ve bu konuda yönetim kurulu üyeleri gerekli hassasiyeti gösterir. Bu doğrultuda şirketlere **“Şirket esas sözleşmesinde yönetim kurulu üyeleri seçiminde birikimli oy sistemine olanak verecek hükümler bulunmakta mıdır?”** sorusu yöneltilmiştir. Alınan cevaplar aşağıda özetlenmiştir.

“Şirket esas sözleşmesinde yönetim kurulu üyeleri seçiminde birikimli oy sistemine olanak verecek hükümler bulunmakta mıdır?”

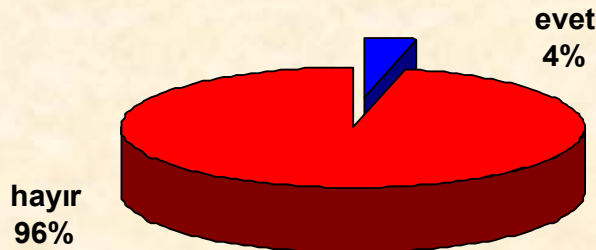

Cevap	Oran
Evet	%0,8
Hayır	%99,2

Benzer şekilde çalışmaya katılan İMKB-30 endeksine dâhil şirketlerin tamamı aynı soruya olumsuz cevap vererek, esas sözleşmesinde yönetim kurulu üyeleri seçiminde birikimli oy sistemine olanak verecek hüküm bulunmadığını ortaya koymuşlardır.

15- Yönetim kurulu üyelerine sağlanan mali haklara ilkelerin IV.4. bölümünde yer verilmiştir. Buna göre yönetim kurulu üyesine, ücretinin belirli bir oranını aşmayacak şekilde huzur hakkı verilir; ödüllendirme yönetim kurulu üyelerinin performansını yansıtacak ve şirketin performansı ile ilişkilendirilecek şekilde belirlenir. Bu doğrultuda şirketlere **“Yönetim kuruluna sağlanacak mali hakların tespitinde performansa göre ödüllendirme uygulanmakta mıdır?”** sorusu yöneltilmiştir. Alınan cevaplar aşağıda özetlenmiştir.

Yönetim kuruluna sağlanacak mali hakların tespitinde performansa göre ödüllendirme uygulanmakta mıdır?

Cevap	Oran
Evet	%3,7
Hayır	%96,3

Aynı soruya çalışmaya katılan İMKB-30 endeksinde yer alan şirketlerden alınan cevaplar aşağıda yer almaktadır.

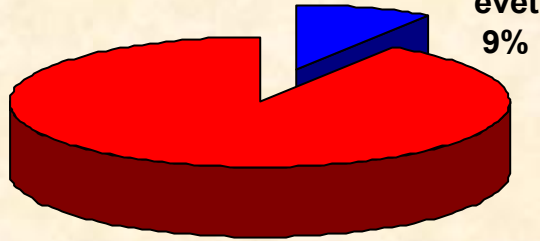
Cevap	Oran
Evet	%7,7
Hayır	%92,3

16- Şirketlerde içinde bulunulan durum ve gereksinimlere uygun olarak, yönetim kurulunun görev ve sorumluluklarını sağlıklı bir biçimde yerine getirmesini teminen yeterli sayıda komite oluşturulması ilkelerde IV.5. bölümünde yer verilmiştir. Buna göre komiteler, en az iki üyeden oluşur. Komitelerin iki üyeden oluşması halinde her ikisi, ikiden fazla üyesinin bulunması halinde üyelerin çoğunluğu, icrada görevli olmayan üyelerden oluşur; komiteler kendi yetki ve sorumluluğu dâhilinde hareket eder ve yönetim kuruluna tavsiyelerde bulunur, ancak nihai karar yönetim kurulu tarafından verilir. Finansal ve operasyonel faaliyetlerin sağlıklı bir şekilde gözetilmelerini teminen kurulan denetimden sorumlu komitenin yanı sıra şirketin kurumsal yönetim ilkelerine uyumunu izlemek, bu konuda iyileştirme çalışmalarında bulunmak ve yönetim kuruluna öneriler sunmak üzere de kurumsal yönetim komitesinin kurulması ilkelerde öngörülmektedir.

Bu doğrultuda şirketlere “**Şirketin kurumsal yönetim ilkelerine uyumunu izlemek, bu konuda iyileştirme çalışmalarında bulunmak ve yönetim kuruluna öneriler sunmak üzere kurulan kurumsal yönetim komitesinin bu faaliyetleri yerine getirirken takip edeceği prosedürler var mıdır?**” sorusu yöneltilmiştir. Alınan cevaplar aşağıda özetlenmiştir.

Kurumsal yönetim komitesinin bu faaliyetleri yerine getirirken takip edeceği prosedürler var mıdır?

hayır
91%

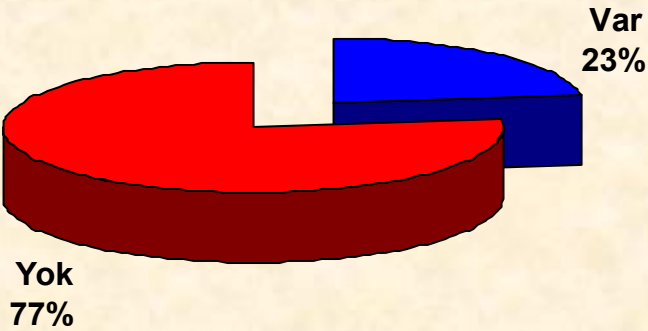

evet
9%

Cevap	Oran
Evet	%9,0
Hayır	%91,0

Aynı soruya çalışmaya katılan İMKB-30 endeksinde yer alan şirketlerden alınan cevaplar aşağıda yer almaktadır.

**Kurumsal yönetim komitesinin bu faaliyetleri yerine getirirken takip edeceği prosedürler var mıdır?
(İMKB-30 endeksinde yer alan şirketler)**

Var
23%

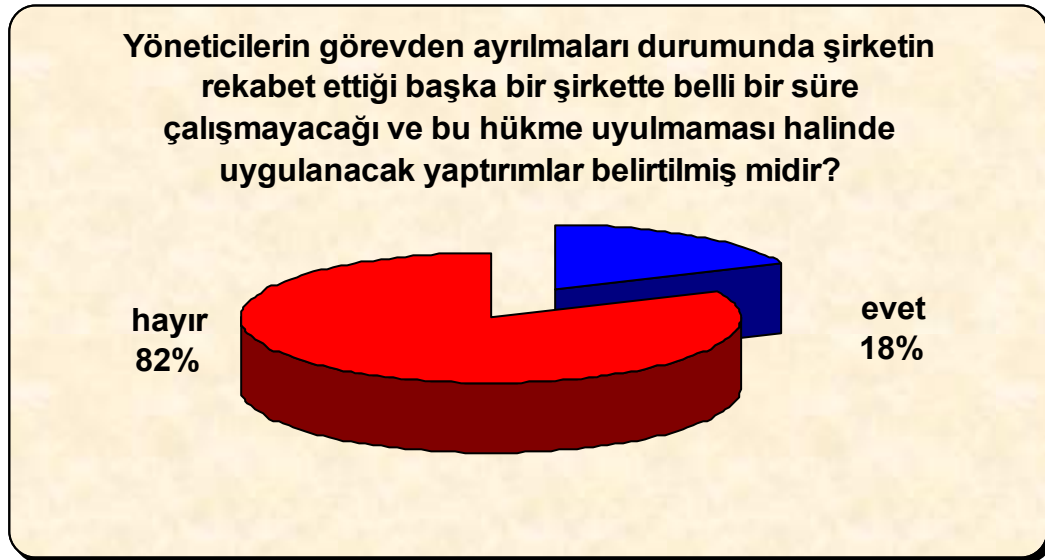
Yok
77%

Cevap	Oran
Evet	%23,1
Hayır	%76,9

17- İlkelerin IV.6. bölümü uyarınca şirket yöneticileri görevlerini adil, şeffaf, hesap verebilir ve sorumlu bir şekilde yürütürler ve yöneticiler şirket işlerinin; misyon, vizyon, hedefler, stratejiler ve politikalar çerçevesinde yürütülmesini sağlarlar. Görevleri ifa edebilmeleri için gerekli profesyonel nitelikleri haiz olmaları gereken yöneticilerin

görevlerini yerine getirirken mevzuata, esas sözleşmeye, şirket içi düzenlemelere ve politikalara uymaları ve yapılan işlerin bunlara uygunluğu ile ilgili olarak her ay yönetim kuruluna rapor vermeleri gerekmektedir. Yine ilkeler uyarınca Şirketin menfaatlerini korumak için yöneticilerin görevden ayrılmaları durumunda şirketin rekabet ettiği başka bir şirkette belli bir süre çalışmayacağı ve bu hükme uyulmaması halinde uygulanacak yaptırımlar sözleşme maddelerinde belirtilir.

Bu doğrultuda şirketlere “**Şirketin menfaatlerini korumak için yöneticilerin görevden ayrılmaları durumunda şirketin rekabet ettiği başka bir şirkette belli bir süre çalışmayacağı ve bu hükme uyulmaması halinde uygulanacak yaptırımlar iş akitlerinde belirtilmiş midir?**” sorusu yöneltilmiştir. Alınan cevaplar aşağıda özetlenmiştir.

Cevap	Oran
Evet	%18,0
Hayır	%82,0

Aynı soruya çalışmaya katılan İMKB-30 endeksinde yer alan şirketlerden alınan cevaplar aşağıda yer almaktadır.

Yöneticilerin görevden ayrılmaları durumunda şirketin rekabet ettiği başka bir şirkette belli bir süre çalışmayacağı ve bu hükme uyulmaması halinde uygulanacak yaptırımlar belirtilmiş midir? (İMKB-30 endeksinde yer alan şirketler)

Cevap	Oran
Evet	%15,4
Hayır	%84,6

Değerlendirme

Kurumsal Yönetim İlkelerinin Yönetim Kurulu Bölümü ile ilgili olarak şirketlere yöneltilen sorulara verilen cevaplar değerlendirildiğinde aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

- 1) Hisse senetleri İMKB’de işlem gören şirketlerimizin yalnızca %50’si yönetim kurulu tarafından kamuya açıklanmış misyon/vizyona sahiptir. Bu oran İMKB-30 endeksine dahil olan şirketlerde %69’a kadar çıkmakla birlikte %31’inin bu ilkeye uyum sağlamaması önemli bir eksiklik.
- 2) Şirketlerin önemli bir kısmında (%87) yönetim kurulu yöneticiler tarafından oluşturulan stratejik hedefleri onaylamaktadır. Bu oran İMKB-30 endeksine dahil olan şirketlerde %96’ya çıkmaktadır.
- 3) Yönetim kurulları, şirket hedeflerine ulaşma derecesini genellikle ayda bir ya da 3 ayda bir gözden geçirmektedir.
- 4) Yönetim kurulu tarafından oluşturulan risk yönetim ve iç kontrol mekanizmasına tüm şirketlerin %52’si sahipken bu oran İMKB-30 şirketleri için %69’a çıkmaktadır.
- 5) Tüm şirketlerin %79’unda, İMKB-30 şirketinin %88’inde yönetim kurulunun yetki ve sorumlulukları esas sözleşmede açık olarak yer almakta iken, yönetim kurulu görev dağılımı yapan ve bu dağılıma faaliyet raporunda yer veren şirketler her iki grupta da % 77’de kalmıştır.

- 6) Tüm şirketlerin %77'si, İMKB-30 şirketlerinin %85'i şirketi önemli ölçüde etkileyen gelişmelerden yönetim kurulu üyelerini zamanında ve doğru biçimde bilgilendirilmesini sağlayacak mekanizmaya sahiptir.
- 7) Şirket ve çalışanları için etik kurallar oluşturan şirketlerin oranı tüm şirketlerde %56, İMKB-30 şirketlerinde %65'tir. Ancak bu kuralları açıklayan şirketlerin oranı tüm şirketlerde %11'de, İMKB-30 şirketlerinde ise %19'da kalmıştır.
- 8) Şirketlerin yaklaşık %50'si yöneticilerine şirket ile rekabet etme konusunda yasak getirmiştir.
- 9) Şirketlerin hemen hemen tamamında yönetim kurulu üyelerinin oy hakları eşittir. Yönetim kurulu üyelerine olumlu/olumsuz veto hakkı tanıyan şirketlerin oranı tüm şirketlerde %24, İMKB-30 şirketlerinde %35'tir. Esas sözleşmesinde pay ve menfaat sahiplerinin yönetim kurulunu toplantıya davet etmelerini sağlayacak hükümler bulunan şirketlerin oranı ise tüm şirketlerde %31, İMKB-30 şirketlerinde %12'dir.
- 10) Şirketlerin yalnızca %15'i yönetim kurulu üyelerinde bilgi, beceri, tecrübe ve eğitim bakımından bulunması gereken niteliklere esas sözleşmelerinde yer vermektedir.
- 11) Şirketlerin önemli çoğunluğu (İMKB-Tüm %78, İMKB-30 %88) yönetim kurulunda icrada görevli olan ve olmayan üyeye sahiptir. Ancak tüm şirketlerin %26'sında, İMKB-30 endeksine dahil olan şirketlerin ise %42'sinde yönetim kurulunda bağımsız üye bulunmaktadır.
- 12) Esas sözleşmesinde yönetim kurulu üyeleri seçiminde birikimli oy sistemine olanak verecek hüküm olan şirket hemen hemen bulunmamaktadır.
- 13) Şirketlerimizin büyük çoğunluğu yönetim kuruluna sağlanacak mali hakların tespitinde performansa göre ödüllendirme uygulamamaktadır (İMKB-Tüm %96, İMKB-30 %92).
- 14) Şirketlerimizin yalnızca %9'u (İMKB-30 şirketlerinin %23'ü) kurumsal yönetim komitesinin faaliyetlerini yerine getirirken takip edeceği prosedüre sahiptir.
- 15) Şirketlerin sadece %18'i ayrılan yöneticileri için rakip şirkette çalışılmamasına yönelik yasaklar ve bu yasaklara uyulmaması halinde yaptırımlar getirmiştir.

EKLER:

1. Kurumsal Yönetim Uygulama Anketi Örneği
2. Ankete Katılan Şirketler Listesi

SERMA YE PİYASASI KURULU
CAPITAL MARKETS BOARD OF TURKEY

Kurumsal Yönetim Uygulama Anket Formu

ŞİRKETİN UNVANI

(Seçiniz)

ANKETİ DOLDURAN:

UNVANI:

Bu anket Sermaye Piyasası Kurulu tarafından, özellikle hisse senetleri Borsada işlem gören anonim şirketlerin, kurumsal yönetimde nerede olduğunu anlamak amacıyla yapılmaktadır.

ANKETİN TAM OLARAK AÇILABİLMESİ İÇİN LÜTFEN MACRO GÜVENLİK SEVİYESİNİ MEDIUM VEYA DAHA ALT DÜZEYE GETİRİNİZ

Sermaye Piyasası Kurulu tarafından Temmuz 2003'de yayımlan Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne SPK'nın aşağıda yer alan web sayfasından ulaşılması mümkündür:

http://www.spk.gov.tr/HaberDuyuru/kurumsalyonetim/Kurumsal_Yonetim_Ilkeleri.pdf

Anket 4 Bölümden oluşmaktadır:

[Pay Sahipleri](#)

[Kamuyu Aydınlatma Esasları](#)

[Menfaat Sahipleri](#)

[Yönetim Kurulu](#)

Lütfen bütün bölümlerdeki tüm soruları cevaplayınız.

Veri girilecek alanlar dışındaki yerlere koruma konulmuştur. Lütfen değişiklik yapmayı denemeyiniz.

Formun doldurulması ile ilgili sorularınız için Sermaye Piyasası Kurulu Ortaklıklar Finansmanı Dairesi Başkanlığı'ndan aşağıdaki kişilere ulaşabilirsiniz.

Bekir Sıtkı ŞAFAK

bsafak@spk.gov.tr

Telefon: (312) 292 85 31

Burak ARTUNÇ

bartunc@spk.gov.tr

Telefon: (312) 292 85 53

Anket formunun 2 hafta içerisinde doldurularak yukarıda belirtilen e-mail adreslerine gönderilmesi gerekmektedir. TEŞEKKÜRLER...

		PAY SAHİPLERİ
1	Şirkette pay sahipliği haklarının kullanımının kolaylaştırılmasını teminen "pay sahipleri ile ilişkiler birimi" bulunmakta mıdır?	☐ Evet ☐ Hayır
2	Yıllık faaliyet raporu, mali tablo ve raporlar, kar dağıtım önerisi, genel kurul gündem maddelerini içeren bilgilendirme dokümanı genel kurul toplantısı öncesinde aşağıda belirtilen yerlerden hangilerinde pay sahiplerinin incelemesine açık tutulmaktadır?	
a	Şirket merkezi	☐ Evet ☐ Hayır
b	Şubeler	☐ Evet ☐ Hayır
c	Elektronik ortamda	☐ Evet ☐ Hayır
d	Diğer	☐ Evet ☐ Hayır
3	Esas sözleşmede pay devri herhangi bir şarta tabi tutulmakta mıdır?	☐ Evet ☐ Hayır
4	Yasal zorunluluk halleri hariç olmak üzere Şirkette kar dağıtım politikası var mıdır?	☐ Evet ☐ Hayır
	Cevabınız Evet ise söz konusu politika ne zaman ve hangi kanalla pay sahiplerine duyurulmaktadır?	
5	Şirket esas sözleşmesinde aşağıda sıralanan imtiyazlardan hangileri bulunmaktadır	
a	Karda imtiyaz	☐ Var ☐ Yok
b	Tasfiye bakiyesinin dağıtılmasında imtiyaz	☐ Var ☐ Yok
c	Oyda imtiyaz	☐ Var ☐ Yok
d	Yönetim kuruluna aday göstermede imtiyaz	☐ Var ☐ Yok
e	Denetim kuruluna aday göstermede imtiyaz	☐ Var ☐ Yok
f	Yeni pay alma hakkında imtiyaz	☐ Var ☐ Yok
g	Veto hakkı kullanmada imtiyaz	☐ Var ☐ Yok
h	Diğer	☐ Var ☐ Yok
	Her bir imtiyaz konusu hakkında açıklama yapınız:	

6	Aşağıda belirtilen konular şirkette hangi organ tarafından karara bağlanmaktadır?	
a	· Bölünme ve hisse değişimi	(Seçiniz) ▼
b	· Önemli tutarda maddi/maddi olmayan varlık;	
	o Alım satımı	(Seçiniz) ▼
	o Kiralanması	(Seçiniz) ▼
	o Kiraya verilmesi	(Seçiniz) ▼
	o Bağışlanması	(Seçiniz) ▼
	o Bağış alınması	(Seçiniz) ▼
c	· Üçüncü kişiler lehine kefalet, ipotek gibi teminat verilmesi	(Seçiniz) ▼
7	Şirket genel kurul toplantılarında;	
a	· Genel kurul toplantı tarihinden önce pay defterine kayıt için belirli bir süre öngörülüyor mu?	☐ Evet ☐ Hayır
	Cevabınız "Evet" ise, bu süre ne kadardır ?	(Seçiniz) ▼
b	· Genel kurul toplantılarına katılım için nama yazılı hisse senetlerini tevdi zorunluluğu var mıdır?	☐ Evet ☐ Hayır
c	· Vekâleten oy kullanımında, vekâletlerin şirkete tevdi için belirli bir süre aranıyor mu?	☐ Evet ☐ Hayır

KAMUYU AYDINLATMA ESASLARI VE ARAÇLARI			
1	Şirketiniz kamunun aydınlatılmasında yapılacak bildirimlerden sorumlu ve imza yetkisine haiz iki yöneticiye sahip midir?	☐ Evet	☐ Hayir
2	Pay sahipleri ile ilişkiler biriminde münhasıran kamuyu aydınlatmayla ilgili hususu gözetmek ve izlemekle görevlendirmiş bir personel sağlanmış mıdır?	☐ Evet	☐ Hayir
3	Kamuya hangi bilgilerin açıklanacağı, bu bilgilerin ne şekilde ve hangi yollardan kamuya açıklanacağı gibi hususları içeren ve Kurumsal yönetim ilkelerinde diğer ayrıntıları yer alan, yönetim kurulu tarafından hazırlanan ve genel kurulda pay sahiplerinin bilgisine sunulan "Bilgilendirme Politikası" Şirketinizce oluşturulmuş mudur?	☐ Evet	☐ Hayir
4	Yıllık faaliyet raporunuzda Kurumsal Yönetim İlkelerinde yer alan prensiplerin uygulanıp uygulanmadığı, uygulanmıyorsa gerekçesi ve bu prensiplere tam olarak uymama dolayısıyla meydana gelen çıkar çatışmalarına ilişkin bilgileri içeren tek taraflı irade beyanına yer verilmiş midir?	☐ Evet	☐ Hayir
5	Şirketinizin internet sitesi bulunmakta mıdır?	☐ Evet	☐ Hayir
Cevabınız "Evet" ise, aşağıda yer alan bilgilerden hangilerinin internet sitenizde yer aldığını ve bu bilgilerin güncelleme sıklığını belirtiniz:		VAR/YOK	GÜNCELLEME SIKLIĞI
a	Ticaret sicil bilgileri	☐ Var ☐ Yok	(Seçiniz) ▼
b	Son durum itibarıyla Ortaklık yapısı	☐ Var ☐ Yok	(Seçiniz) ▼
c	Yönetim Kurulu	☐ Var ☐ Yok	(Seçiniz) ▼
d	İmtiyazlı paylar	☐ Var ☐ Yok	(Seçiniz) ▼
e	Esas sözleşmenin son hali	☐ Var ☐ Yok	(Seçiniz) ▼
f	Yıllık faaliyet raporları	☐ Var ☐ Yok	(Seçiniz) ▼
g	Özel durum açıklamaları	☐ Var ☐ Yok	(Seçiniz) ▼
h	Katılanlar cetveli ve toplantı tutanakları	☐ Var ☐ Yok	(Seçiniz) ▼
i	Vekâleten oy kullanma formu	☐ Var ☐ Yok	(Seçiniz) ▼
j	Sıkça sorulan sorular	☐ Var ☐ Yok	(Seçiniz) ▼
k	Periyodik mali tablo ve raporlar	☐ Var ☐ Yok	(Seçiniz) ▼
l	İzahnameler ve halka arz sirkülerleri	☐ Var ☐ Yok	(Seçiniz) ▼
m	Genel kurul toplantılarının gündemleri	☐ Var ☐ Yok	(Seçiniz) ▼
n	Sermaye piyasası araçlarının değerine etki edebilecek Yönetim Kurulu toplantı tutanakları	☐ Var ☐ Yok	(Seçiniz) ▼
o	Yönetim Kurulu üyeleri, yöneticileri ve şirket sermayesinin doğrudan ya da dolaylı olarak %5'ine sahip olan pay sahiplerinin, şirketin ihraç ettiği sermaye piyasası araçları üzerinde son bir yıl içerisinde yaptıkları alım satım işlemlerine ilişkin bilgiler	☐ Var ☐ Yok	(Seçiniz) ▼
6	Şirketinizin gerçek kişi nihai hâkim pay sahibi / sahipleri dolaylı ve karşılıklı iştirak ilişkilerinden anndırılmak suretiyle kamuya açıklanmakta mıdır?	☐ Evet	☐ Hayir
7	Şirketiniz Yönetim Kurulu üyeleri, yöneticileri ve şirket sermayesinin doğrudan ya da dolaylı olarak en az %5'ine sahip olan pay sahipleri, pay sahibi oldukları grup şirketleri ile grup şirketi olmamakla beraber, Şirketinizin önemli miktarda ticari ilişki içerisinde bulunduğu şirketlerin sermaye piyasası araçlarında gerçekleştirdikleri alım ve satım işlemlerini derhal kamuya açıklamakta mıdır?	☐ Evet	☐ Hayir
8	Şirketiniz Yönetim Kurulu üyeleri, yöneticileri ve şirket sermayesinin doğrudan ya da dolaylı olarak en az %5'ine sahip olan pay sahiplerinin sermayesinin %5'inden fazlasına sahip olduğu veya bu orana bağlı kalmaksızın, yönetim kontrolünü elinde bulundurduğu veya yönetiminde etkisinin olduğu şirketlerle Şirketiniz arasındaki ticari ve ticari olmayan iş ve işlemler kamuya açıklanmakta mıdır?	☐ Evet	☐ Hayir

9	Yıllık faaliyet raporunuzda aşağıda sıralanan bilgilerden hangileri yer almaktadır:	
a	Faaliyet konusu	☐ Var ☐ Yok ☒ Kısmen Var
b	Sektör hakkında bilgi ve şirketin sektör içindeki yeri	☐ Var ☐ Yok ☒ Kısmen Var
c	Finansal duruma ve faaliyet sonuçlarına ilişkin yönetimin analiz ve değerlendirmesi	☐ Var ☐ Yok ☒ Kısmen Var
d	Planlanan faaliyetlerin gerçekleşme derecesi	☐ Var ☐ Yok ☒ Kısmen Var
e	Belirlenen stratejik hedefler karşısında şirketin durumu	☐ Var ☐ Yok ☒ Kısmen Var
f	İç kontrol sistemi ile bu sistemin sağlıklı olarak işleyip işlemediğine ilişkin yönetim kurulu beyanı	☐ Var ☐ Yok ☒ Kısmen Var
g	Bağımsız denetim kuruluşunun şirketin iç kontrol sistemi ile ilgili görüşü	☐ Var ☐ Yok ☒ Kısmen Var
h	Derecelendirme kuruluşunun değerlendirmesi	☐ Var ☐ Yok ☒ Kısmen Var
i	Faaliyetlerle ilgili öngörülebilir risklere ilişkin detaylı açıklama	☐ Var ☐ Yok ☒ Kısmen Var
j	Son bir yıl içinde grup içi şirketler ve diğer ilişkili kişi ve kurumlarla yapılan önemli tutardaki işlemlerin analizi	☐ Var ☐ Yok ☒ Kısmen Var
k	Yönetim Kurulu üyelerinin, yöneticilerin ve şirket sermayesinin doğrudan ya da dolaylı olarak en az %5'ine sahip olan pay sahiplerinin, sermayesinin %5'inden fazlasına sahip olduğu veya bu orana bağlı kalmaksızın, yönetim kontrolünü elinde bulundurduğu veya yönetiminde etkisinin olduğu şirketlerle, şirket arasındaki ticari ve ticari olmayan iş ve işlemler	☐ Var ☐ Yok ☒ Kısmen Var
l	Yönetim kurulu üyeleri ve yöneticilerin; özgeçmişleri, görev ve sorumlulukları, şirket dışında yürüttükleri görevler ve münhasıran bu konuda şirkette belirlenen kurallara uyulup uyulmadığı	☐ Var ☐ Yok ☒ Kısmen Var
m	Bağımsız yönetim kurulu üyelerinin bağımsızlık beyanı	☐ Var ☐ Yok ☒ Kısmen Var
n	Yönetim kurulu üyelerine ve yöneticilere ödenen bireysel ücret, ikramiye, diğer menfaatler ve bunların belirlenmesindeki kriterler ile kurumsal yönetim komitesi tarafından yapılan performans değerlendirmesi, şirket sermayesinde pay oran ve tutarları	☐ Var ☐ Yok ☒ Kısmen Var
o	Yönetim kurulu üyeleri ve yöneticiler ile şirket arasında yapılan işlemler, bu kişilerin ellerinde bulunan şirkete ait sermaye piyasası araçları, şirketin faaliyetleri ile ilgili olarak haklarında açılan davalar	☐ Var ☐ Yok ☒ Kısmen Var
p	Şirketin organizasyon, sermaye, ortaklık yapısı ve yönetim yapısı değişiklikleri	☐ Var ☐ Yok ☒ Kısmen Var
r	Şirketin gerçek kişi nihai hakim pay sahibi/sahipleri, dolaylı ve karşılıklı iştirak ilişkilerinden arındırılmak sureti ile gösteren ortaklık yapısı tablosu	☐ Var ☐ Yok ☒ Kısmen Var
s	Varsa mevzuat hükümlerine aykırı uygulamalar nedeni ile alınan cezalar ve gerekçesine ilişkin açıklama	☐ Var ☐ Yok ☒ Kısmen Var
t	Şirket faaliyetlerini önemli derecede etkileyebilecek mevzuat değişiklikleri	☐ Var ☐ Yok ☒ Kısmen Var
u	Şirket aleyhine açılan önemli davalar ve olası sonuçları	☐ Var ☐ Yok ☒ Kısmen Var
v	Kamu otoriteleri tarafından Şirkete yapılan uyarı, ihtar veya verilen idari para cezası ve benzeri bilgiler	☐ Var ☐ Yok ☒ Kısmen Var
x	Kar dağıtım politikası; kar dağıtımı yapılmayacaksa gerekçesi	☐ Var ☐ Yok ☒ Kısmen Var
y	Satışlar, verimlilik, piyasa payı, gelir yaratma kapasitesi, karlılık, borç/öz kaynak oranları ve benzeri konularda ileriye dönük beklentiler	☐ Var ☐ Yok ☒ Kısmen Var
z	Genel kurulların fonksiyonu, pay sahiplerinin sahip olduğu haklar ve bu hakların kullanılmasına ilişkin esasların açıklandığı metinlere ulaşım bilgileri	☐ Var ☐ Yok ☒ Kısmen Var
10	Şirketinizin sermaye piyasası araçlarının değerini etkileyebilecek nitelikteki bilgiye ulaşabilecek konumdaki yöneticilerinin ve hizmet alınan diğer kişi ve kurumların listesi hazırlanarak bilgilendirme politikalarında yer alan esaslar çerçevesinde kamuya duyurulmakta mıdır?	☐ Evet ☒ Hayır

		MENFAAT SAHİPLERİ	
1	Aşağıda belirtilen menfaat sahiplerinin haklarının korunması ile ilgili şirket politikaları ve prosedürleri oluşturulmuş mudur? (Bakınız: SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri Bölüm III)		
a	Pay sahipleri	☐ Var	☐ Yok
b	Çalışanlar	☐ Var	☐ Yok
c	Alacaklılar	☐ Var	☐ Yok
d	Müşteriler	☐ Var	☐ Yok
e	Tedarikçiler	☐ Var	☐ Yok
f	Sendikalar	☐ Var	☐ Yok
g	Sivil toplum kuruluşları	☐ Var	☐ Yok
h	Devlet	☐ Var	☐ Yok
i	Şirkete yatırım yapmayı düşünebilecek potansiyel tasarruf sahipleri	☐ Var	☐ Yok
2	Şirketin iç düzenlemelerinde veya esas sözleşmesinde şirket çalışanlarının şirket yönetimine katılımını destekleyici mekanizma ve modeller geliştirilmiş veya iç düzenlemelerde ya da esas sözleşmede yer almamakla birlikte herhangi bir şekilde şirket çalışanları yönetime katılmakta mıdır?	☐ Evet	☐ Hayır
3	Personel alımına ve terfi mekanizmasına ilişkin yazılı olarak belirlenmiş kriterler var mıdır?	☐ Evet	☐ Hayır
4	Çalışanların bilgi, beceri ve görgülerini arttırmalarına yönelik eğitim planları ve politikaları oluşturulmuş mudur?	☐ Evet	☐ Hayır
5	Şirketin finansal imkânları, ücret, kariyer, eğitim, sağlık gibi konularda çalışanlara yönelik bilgilendirme toplantıları yapılarak görüş alışverişinde bulunulmakta mıdır?	☐ Evet	☐ Hayır
6	Şirket çalışanlarının görev tanımları ve dağılımı ile performans ve ödüllendirme kriterleri belirlenmiş ve çalışanlara duyurulmuş mudur?	☐ Evet	☐ Hayır
7	Şirketin sosyal sorumluluk konusunda kamuya açıklanmış politikaları var mıdır? (Bakınız: SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri Bölüm III-7)	☐ Evet	☐ Hayır

YÖNETİM KURULU		
1	Yönetim kurulu üyelerinin oy hakları eşit midir?	☐ Evet ☐ Hayır
2	Yönetim kurulu üyelerine olumlu/olumsuz veto hakkı tanınmış mıdır?	☐ Evet ☐ Hayır
3	Şirket esas sözleşmesinde pay ve menfaat sahiplerinin yönetim kurulunu toplantıya davet etmelerini sağlayacak düzenlemeler bulunmakta mıdır?	☐ Evet ☐ Hayır
4	Yönetim kurulunda icrada görevli olan ve olmayan üyeler bulunmakta mıdır?	☐ Evet ☐ Hayır
Cevabınız "Evet" ise:		
	☐ Yönetim kurulu üye toplam sayısı:	
	☐ İcrada görevli üye sayısı:	
	☐ Denetimden sorumlu komitede görevli olanlar dışında icrada görevli olmayan üye sayısı:	
	☐ Denetimden sorumlu komitede görevli olan üye sayısı:	
5	Yönetim kurulunda, nitelikleri esas sözleşme ile belirlenmiş ve görevini hiçbir etki altında kalmadan icra etme yeteneğine/potansiyeline sahip bağımsız üye/ler bulunmakta mıdır? (Bakınız: SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri Bölüm IV-5)	☐ Evet ☐ Hayır
6	Yönetim kurulu toplantılarında bağımsız üyenin muhalif kaldığı konulara ilişkin makul ve ayrıntılı gerekçe kamuya açıklanmakta mıdır?	☐ Evet ☐ Hayır
7	Yönetim kurulu üyelerinde bulunması gereken niteliklere (bilgi, beceri, tecrübe, eğitim) şirket esas sözleşmesinde yer verilmekte midir?	☐ Evet ☐ Hayır
8	Şirket esas sözleşmesinde yönetim kurulu üyeleri seçiminde birikimli oy sistemine olanak verecek hükümler bulunmakta mıdır?	☐ Evet ☐ Hayır
9	Yönetim kuruluna sağlanacak mali hakların tespitinde performansa göre ödüllendirme uygulanmakta mıdır?	☐ Evet ☐ Hayır
10	Yönetim kurulu, şirketin misyonunu / vizyonunu belirleyerek kamuya açıklamış mıdır?	☐ Evet ☐ Hayır
11	Yönetim kurulu yöneticiler tarafından oluşturulan stratejik hedefleri onaylamakta mıdır?	☐ Evet ☐ Hayır
12	Yönetim kurulu sürekli olarak şirketin hedeflerine ulaşma derecesini, faaliyetlerini ve geçmiş performansını ne sıklıkta gözden geçirmektedir?	(Seçiniz)
13	Yönetim kurulu tarafından oluşturulan bir risk yönetim ve iç kontrol mekanizması bulunmakta mıdır?	☐ Evet ☐ Hayır
Cevabınız Evet ise açıklayınız:		
14	Yönetim kurulunun yetki ve sorumlulukları şirket esas sözleşmesinde açık olarak yer almakta mıdır? (Bakınız: SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri Bölüm IV)	☐ Evet ☐ Hayır
15	Yönetim kurulu üyeleri asında görev dağılımı yapılmış mıdır? Görev dağılımına faaliyet raporunda yer verilmiş midir?	☐ Evet ☐ Hayır
16	Yönetim kurulu üyelerinin şirketi önemli ölçüde etkileyen gelişmelerden zamanında ve doğru bir şekilde bilgilendirilmesini sağlayacak sistematik mekanizmalar bulunmakta mıdır?	☐ Evet ☐ Hayır
Cevabınız Evet ise açıklayınız:		
17	Yönetim kurulu tarafından şirket ve çalışanları için etik kurallar oluşturulmuş mudur?	☐ Evet ☐ Hayır

18	Şirket etik kurallarınız bilgilendirme politikası çerçevesinde kamuya açıklanmış mıdır?	☐ Evet	☐ Hayir
19	Şirketin kurumsal yönetim ilkelerine uyumunu izlemek, bu konuda iyileştirme çalışmalarında bulunmak ve yönetim kuruluna öneriler sunmak üzere kurulan kurumsal yönetim komitesinin bu faaliyetleri yerine getirirken takip edeceği prosedürler var mıdır?	☐ Evet	☐ Hayir
	Cevabınız Evet ise açıklayınız:		
20	Şirketin menfaatlerini korumak için yöneticilerin görevden ayrılımları durumunda şirketin rekabet ettiği başka bir şirkette belli bir süre çalışmayacağı ve bu hükmeye uyulmaması halinde uygulanacak yaptırımlar iş akitlerinde belirtilmiş midir?	☐ Evet	☐ Hayir
21	Şirket yöneticileri için Türk ticaret Kanunu madde 335 ve 336 uyarınca şirketle muamele yapma ve rekabet yasakları uygulanmakta mıdır?	☐ Evet	☐ Hayir

EK/2 ANKETE KATILAN ŞİRKETLER LİSTESİ

1	Acıbadem Sağlık Hizmetleri Ticaret A.Ş.
2	Adana Çimento Sanayii T.A.S.
3	Adel Kalemcilik Ticaret ve Sanayi A.Ş.
4	Afyon Çimento Sanayii T.A.Ş.
5	Ak Enerji Elektrik Üretimi Otoproduktör Grubu A.Ş.
6	Ak Yatırım Ortaklığı A.Ş.
7	Akal Tekstil Sanayii A.Ş.
8	Akbank T.A.Ş.
9	Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş.
10	Aksa Akrilik Kimya Sanayii A.Ş.
11	Aksigorta A.Ş.
12	Aksu Enerji ve Ticaret A.Ş.
13	Aksu İplik Dokuma ve Boya Apre Fabrikaları A.Ş.
14	Alarko Carrier Sanayi ve Ticaret A.Ş.
15	Alarko Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı A.Ş.
16	Alarko Holding A.Ş.
17	Alcatel Teletaş Telekomünikasyon Endüstri Ticaret A.Ş.
18	Alkim Alkali Kimya A.Ş.
19	Alkim Kağıt Sanayi ve Ticaret A.Ş.
20	Alternatif Yatırım Ortaklığı A.Ş.
21	Altınyag Kombinaları A.Ş.
22	Altınyıldız Mensucat ve Konfeksiyon Fabrikaları A.Ş.
23	Altınyunus Çeşme Turistik Tesisler A.Ş.
24	Anadolu Cam Sanayii A.Ş.
25	Anadolu Efes Biracılık ve Malt Sanayii A.Ş.
26	Anadolu Hayat Emeklilik A.S.
27	Anadolu Isuzu Otomotiv Sanayi ve Ticaret A.Ş.
28	Arçelik A.Ş.
29	Arena Bilgisayar Sanayi ve Ticaret A.Ş.
30	Arsan Tekstil Ticaret ve Sanayi A.Ş.
31	Aselsan Elektronik Sanayi ve Ticaret A.S.
32	Ata Yatırım Ortaklığı A.Ş.
33	ATAKULE GAYRIMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI A.Ş.
34	Atlantis Yatırım Ortaklığı A.Ş.
35	Atlas Menkul Kıymetler Yatırım Ortaklığı A.Ş.
36	Avrasya Menkul Kıymetler Yatırım Ortaklığı A.Ş.
37	Ayen Enerji A.Ş.
38	Aygaz A.Ş.
39	Bak Ambalaj Sanayi ve Ticaret A.Ş.
40	Banvit Bandırma Vitaminli Yem Sanayi A.Ş.
41	Beko Elektronik A.Ş.
42	Berdan Tekstil Sanayi ve Ticaret A.Ş.
43	Beşiktaş Futbol Yatırımları Sanayi ve Ticaret A.Ş.
44	Birlik Mensucat Ticaret ve Sanayi İşletmesi A.Ş.
45	Bolu Çimento Sanayii A.S.
46	Borusan Birleşik Boru Fabrikaları A.Ş.
47	Borusan Yatırım ve Pazarlama A.Ş.
48	Bosch Fren Sistemleri Sanayi ve Ticaret A.Ş.
49	Bossa Ticaret ve Sanayii İşletmeleri T.A.Ş.
50	Boyasan Tekstil Sanayi ve Ticaret A.Ş.
51	Brisa Bridgestone Sabancı Lastik Sanayi ve Ticaret A.Ş.
52	BSH Profilo Elektrikli Gereçler Sanayii A.Ş.

53	Bumerang Yatırım Ortaklığı A.Ş.
54	Burçelik Bursa Çelik Döküm Sanayii A.Ş.
55	BURÇELİK VANA SANAYİ VE TİCARET AŞ
56	Bursa Çimento Fabrikası A.Ş.
57	Camış Lojistik Hizmetleri ve Ticaret A.Ş.
58	Ceytaş Madencilik Tekstil Sanayi ve Ticaret A.Ş.
59	Commercial Union Sigorta A.Ş.
60	Çarşı Büyük Mağazacılık A.Ş.
61	ÇBS Boya Kimya Sanayii ve Ticaret A.Ş.
62	ÇBS Printaş Baskı Mürekkepleri ve Gereçleri A.Ş.
63	Çelebi Hava Servisi A.Ş.
64	Çelik Halat ve Tel Sanayi A.Ş.
65	Çimbeton Hazırbeton ve Prefabrik Yapı Malzemeleri Sanayi ve Ticaret A.
66	Çimentaş İzmir Çimento Fabrikası Türk A.Ş.
67	Dardanel Onentaş Gıda Sanayii A.Ş.
68	Demisaş Dokum Emaye Mamulleri Sanayi A.Ş.
69	Deniz Yatırım Ortaklığı A.Ş.
70	Denizli Cam Sanayi ve Ticaret A.Ş.
71	Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş.
72	DESA DERİ SANAYİ VE TİCARET AŞ
73	Deva Holding A.Ş.
74	Ditaş Doğan Yedek Parça İmalat ve Teknik A.Ş.
75	Doğan Gazetecilik A.S.
76	Doğan Burda Rizzoli Dergi Yayıncılık ve Pazarlama A.Ş.
77	Doğan Şirketler Grubu Holding A.Ş.
78	Doğan Yayın Holding A.Ş.
79	DOĞUŞ OTOMOTİV SERVİS VE TİCARET AŞ
80	Doktaş Dokumculuk Ticaret ve Sanayi A.Ş.
81	Duran Ofset Matbaacılık ve Ambalaj Sanayi A.Ş.
82	Dyo Boya Fabrikaları Sanayii ve Ticaret A.Ş.
83	Eczacıbaşı Yapı Gereçleri Sanayi ve Ticaret A.Ş.
84	Eczacıbaşı Yatırım Holding Ortaklığı A.Ş.
85	ECZACIBAŞI YATIRIM ORTAKLIĞI A.Ş.
86	Efes Sınai Yatırım Holding A.Ş.
87	Ege Gübre Sanayii A.Ş.
88	Ege Profil Ticaret ve Sanayi A.Ş.
89	Ege Seramik Sanayi ve Ticaret A.Ş.
90	Egeplast Ege Plastik Ticaret ve Sanayii A.Ş.
91	EGS Egeser Giyim Sanayi İç ve Dış Ticaret A.Ş.
92	EGS Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı A.Ş.
93	EİS Eczacıbaşı İlaç Sanayi ve Ticaret A.Ş.
94	Emek Elektrik Endüstrisi A.Ş.
95	Eminiş Ambalaj Sanayi ve Ticaret A.Ş.
96	Enka İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş.
97	Ersu Meyve ve Gıda Sanayi A.Ş.
98	Evren Menkul Kıymetler Yatırım Ortaklığı A.Ş.
99	Factotürk Faktoring Hizmetleri A.Ş.
100	Federal-Mogul İzmit Piston ve Pim Üretim Tesisleri A.Ş.
101	Fenerbahçe Sportif Hizmetler Sanayi ve Ticaret A.Ş.
102	Feniş Alüminyum Sanayi ve Ticaret A.Ş.
103	Finans Finansal Kiralama A.Ş.
104	Finans Yatırım Ortaklığı A.Ş.
105	Finansbank A.Ş.

106	Frigo-Pak Gıda Maddeleri Sanayi ve Ticaret A.Ş.
107	Garanti Factoring Hizmetleri A.Ş.
108	Garanti Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı A.Ş.
109	Garanti Yatırım Ortaklığı A.Ş.
110	Gedik Yatırım Ortaklığı A.Ş.
111	Gentaş Genel Metal Sanayi ve Ticaret A.Ş.
112	Gersan Elektrik Ticaret ve Sanayi A.Ş.
113	Gima Gıda ve İhtiyaç Maddeleri T.A.S.
114	Gimsan Gediz İplik Mensucat Sanayi A.Ş.
115	Global Menkul Değerler A.Ş.
116	Global Menkul Kıymetler Yatırım Ortaklığı A.Ş.
117	Goldaş Kuyumculuk Sanayi İthalat İhracat A.Ş.
118	Goodyear Lastikleri T.A.Ş.
119	GSD Holding A.Ş.
120	Gübretaş Gübre Fabrikaları T.A.Ş.
121	Güneş Sigorta A.Ş.
122	Hacı Omer Sabancı Holding A.Ş.
123	Hektas Ticaret T.A.S.
124	Hürriyet Gazetecilik ve Matbaacılık A.Ş.
125	İdaş İstanbul Döşeme Sanayii A.Ş.
126	İhlas Ev Aletleri İmalat Sanayii ve Ticaret A.Ş.
127	İhlas Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı A.Ş.
128	İhlas Holding A.Ş.
129	İndeks Bilgisayar Sistemleri Mühendislik Sanayi ve Ticaret A.Ş.
130	İntema İnşaat ve Tesisat Malzemeleri Yatırım ve Pazarlama A.Ş.
131	İş Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı A.Ş.
132	İş Genel Finansal Kiralama A.Ş.
133	İş Yatırım Ortaklığı A.Ş.
134	İzmir Demir Çelik Sanayi A.Ş.
135	İzocam Ticaret ve Sanayi A.Ş.
136	Kaplamın Ambalaj Sanayii ve Ticaret A.S.
137	Kardemir Karabük Demir Çelik Sanayi ve Ticaret A.Ş.
138	Karsan Otomotiv Sanayii ve Ticaret A.Ş.
139	Karsu tekstil Sanayii ve Ticaret A.Ş.
140	Kartonsan Karton Sanayii ve Ticaret A.Ş.
141	Kav Danışmanlık Pazarlama ve Ticaret A.Ş.
142	Kelebek Mobilya ve Kontrplak A.Ş.
143	Kent Gıda Maddeleri Sanayii ve Ticaret A.Ş.
144	Kereviş Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş.
145	Klimasan Klima Sanayi ve Ticaret A.Ş.
146	Koç Holding A.Ş.
147	Konfrut Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş.
148	Koniteks Konfeksiyon Endüstri ve Ticaret A.Ş.
149	Konya Çimento Sanayii A.Ş.
150	Kordsa Sabancı Dupont Endüstriyel İplik ve Kord Bezi Sanayi ve Ticaret
151	Kristal Kola Meşrubat Sanayi ve Ticaret A.Ş.
152	Kütahya Porselen Sanayi A.Ş.
153	Lafarge Aslan Çimento A.Ş.
154	Link Bilgisayar Sistemleri Yazılımı ve Donanımı A.Ş.
155	Lüks Kadife Ticaret ve Sanayii A.Ş.
156	Makina Takım Endüstrisi A.Ş.
157	Mardin Çimento Sanayii ve Ticaret A.S.
158	Marmaris Martı Otel İşletmeleri A.Ş.

159	Marshall Boya ve Vernik Sanayi A.Ş.
160	Mazhar Zorlu Holding A.Ş.
161	Medya Holding A.Ş.
162	Meges Boya Sanayi ve Ticaret A.Ş.
163	Menderes Tekstil Sanayi ve Ticaret A.Ş.
164	Mensa Mensucat Sanayi ve Ticaret A.Ş.
165	Merko Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş.
166	Metemteks Tekstil Sanayi ve Ticaret A.Ş.
167	Metemtur Otelcilik ve Turizm İşletmeleri A.Ş.
168	Migros Türk A.Ş.
169	Milpa Ticari ve Sınai Urunler Pazarlama Sanayi A.Ş.
170	Mustafa Yılmaz Yatırım Ortaklığı A.Ş.
171	Mutlu Akü ve Malzemeleri Sanayi A.Ş.
172	Nergis Holding A.Ş.
173	Net Holding A.Ş.
174	Net Turizm Ticaret ve Sanayi A.Ş.
175	Nortel Networks Netaş Telekomünikasyon A.Ş.
176	Nuh Çimento Sanayii A.Ş.
177	Olmuksa International Paper Sabancı Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.
178	Otokar Otobüs Karoseri Sanayi A.Ş.
179	Oysa Çimento Sanayii ve Ticaret A.Ş.
180	Oz Finans Faktoring Hizmetleri A.Ş.
181	Park Elektrik Madencilik Sanayi ve Ticaret A.Ş.
182	Parsan Makina Parçaları Sanayi A.Ş.
183	Petrokent Turizm A.Ş.
184	Petrol Ofisi A.Ş.
185	Pınar Entegre Et ve Yem Sanayii A.Ş.
186	Pınar Su Sanayi ve Ticaret A.Ş.
187	Pınar Süt Mamülleri Sanayii A.Ş.
188	Pimaş Plastik İnşaat Malzemeleri A.Ş.
189	Polylen Sentetik İplik Sanayii A.Ş.
190	Ray Sigorta A.Ş.
191	Sabah Pazarlama A.Ş.
192	Sabah Yayıncılık A.Ş.
193	Sanko Pazarlama İthalat İhracat A.Ş.
194	Sarkuysan Elektrolitik Bakır Sanayi ve Ticaret A.Ş.
195	Sasa Dupont Sabancı Polyester Sanayi A.Ş.
196	Selçuk Gıda Endüstri İhracat İthalat A.Ş.
197	Serve Kırtasiye Sanayi ve Ticaret A.Ş.
198	Sifas Sentetik İplik Fabrikaları A.Ş.
199	Soda Sanayii A.Ş.
200	Söktaş Tekstil Sanayi ve Ticaret A.Ş.
201	Sönmez Filament Sentetik İplik ve Elyaf Sanayii A.Ş.
202	Sönmez Pamuklu Sanayii A.Ş.
203	Şeker Piliç ve Yem Sanayi ve Ticaret A.Ş.
204	Taş Yatırım Ortaklığı A.Ş.
205	Tansaş Perakende Mağazacılık Ticaret A.Ş.
206	Tat Konserve Sanayi A.Ş.
207	Tek-Art Turizm A.Ş.
208	Tekstil Bankası A.Ş.
209	Tekstil Finansal Kiralama A.Ş.
210	Tire Kutsan Oluklu Mukavva Kutu ve Kağıt Sanayii A.Ş.
211	Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş.

212	Toprak Finansal Kiralama A.Ş.
213	Trakya Cam Sanayii A.Ş.
214	Transtürk Holding A.Ş.
215	TSKB Yatırım Ortaklığı A.Ş.
216	Tukaş Turgutlu Konserveçilik A.Ş.
217	Turcas Petrol A.Ş.
218	Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş.
219	Tümteks Tekstil Sanayi ve Ticaret A.Ş.
220	Tüpraş Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.
221	Türk Demir Döküm Fabrikaları A.Ş.
222	Türk Dış Ticaret Bankası A.Ş.
223	Türk Hava Yolları A.O.
224	Türk Pirelli Kablo ve Sistemleri A.Ş.
225	Türk Tuborg Bira ve Malt Sanayii A.Ş.
226	Türkiye İş Bankası A.Ş.
227	Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.
228	Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş.
229	Uçak Servisi A.Ş. (Usaş)
230	Üki Uluslararası Konfeksiyon İmalat ve Ticaret A.Ş.
231	Uşak Seramik Sanayi A.Ş.
232	Uzel Makina Sanayii A.Ş.
233	Unal Tarım Ürünleri İhracat ve Sanayi A.Ş.
234	Unye Çimento Sanayii Ticaret A.Ş.
235	Vakıf Finansal Kiralama A.Ş.
236	Vakıf Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı A.Ş.
237	Vakıf Risk Sermayesi Yatırım Ortaklığı A.Ş.
238	Vakko Tekstil ve Hazır Giyim Sanayi İşletmeleri A.Ş.
239	Van Et Entegre Et Sanayi ve Ticaret A.Ş.
240	Varlık Yatırım Ortaklığı A.Ş.
241	Vestel Elektronik Sanayi ve Ticaret A.Ş.
242	Viking Kağıt ve Selüloz A.Ş.
243	Yapı Kredi Sigorta A.Ş.
244	Yapı Kredi Yatırım Ortaklığı A.Ş.
245	Yapı ve Kredi Bankası A.Ş.
246	Yatırım Finansman Yatırım Ortaklığı A.Ş.
247	Yazıcılar Holding A.Ş.
248	Yünsa Yünlü Sanayi ve Ticaret A.Ş.
249	Zorlu Enerji Elektrik Üretimi Otoproduktör Grubu A.Ş.